

Rate of advertising:	
1 inch, 1 column, one year.....	\$12.00
1 inch, 1 column, half year.....	7.00
1 inch, 1 column, 3 months.....	4.00
1 inch, 1 column, 1 month.....	1.00
1 inch, 2 columns, one year.....	24.00
1 inch, 2 columns, half year.....	14.00
1 inch, 2 columns, 3 months.....	8.00
1 inch, 2 columns, 1 month.....	2.00
1 inch, 3 columns, one year.....	36.00
1 inch, 3 columns, half year.....	21.00
1 inch, 3 columns, 3 months.....	12.00
1 inch, 3 columns, 1 month.....	3.00
1 inch, 4 columns, one year.....	48.00
1 inch, 4 columns, half year.....	28.00
1 inch, 4 columns, 3 months.....	16.00
1 inch, 4 columns, 1 month.....	4.00
1 inch, 5 columns, one year.....	60.00
1 inch, 5 columns, half year.....	35.00
1 inch, 5 columns, 3 months.....	20.00
1 inch, 5 columns, 1 month.....	5.00
1 inch, 6 columns, one year.....	72.00
1 inch, 6 columns, half year.....	42.00
1 inch, 6 columns, 3 months.....	24.00
1 inch, 6 columns, 1 month.....	6.00

LIETUVA

Preke apgarsinimu:	
1 colina, 1 kolona, per meta.....	\$12.00
1 colina, 1 kolona, per meta.....	7.00
1 colina, 1 kolona, per meta.....	4.00
1 colina, 1 kolona, per meta.....	1.00
1 colina, 2 kolona, per meta.....	24.00
1 colina, 2 kolona, per meta.....	14.00
1 colina, 2 kolona, per meta.....	8.00
1 colina, 2 kolona, per meta.....	2.00
1 colina, 3 kolona, per meta.....	36.00
1 colina, 3 kolona, per meta.....	21.00
1 colina, 3 kolona, per meta.....	12.00
1 colina, 3 kolona, per meta.....	3.00
1 colina, 4 kolona, per meta.....	48.00
1 colina, 4 kolona, per meta.....	28.00
1 colina, 4 kolona, per meta.....	16.00
1 colina, 4 kolona, per meta.....	4.00
1 colina, 5 kolona, per meta.....	60.00
1 colina, 5 kolona, per meta.....	35.00
1 colina, 5 kolona, per meta.....	20.00
1 colina, 5 kolona, per meta.....	5.00
1 colina, 6 kolona, per meta.....	72.00
1 colina, 6 kolona, per meta.....	42.00
1 colina, 6 kolona, per meta.....	24.00
1 colina, 6 kolona, per meta.....	6.00

Nr. 8

CHICAGO, ILL., SUBATA, 20 Wasario (February) 1897 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas V.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Saturday.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Nedėlinis Laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Subata Chicago, Ill.

Kasuoja ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00

UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spaustuve spausdina visokias Knigas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus lietuviskai, lenkiskai ir angliskai.
Darbaatlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsirašant "Lietuvą" ir prisiekiant pinigais už ją, kaip ir visais kitais laikais, visada reikia uždegti žetoną.

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Politiszkos žinios.

Turkija.

Svarbiausiu atsitikimu šios nedėlios tarp šviesos wiespatyzių yra: maisztai ant Kretos ir įsikisimas į tarpą Turkijos ir maisztinųjų greikiszių kariszių pajiegy, isz ko, jeigu Europos wiespatyzių ne susitars ir ne suwaldys szkonejanzijų sau į akis, tarės užgimti karė tarp Grekijos ir Turkijos, o toliaus, noroms ne noroms, į jį likty įtrauktos kitos Europos wiespatyzių ir tokiu budu galėtu užgimti karė wioj Europoj. Greikija maža ir silpna, kariszkos pajiegos jos menkos, kur kas menkesnės negu Turkijos, taigi, jeigu ji stato ketėgri priez Turkiją, turbūt prie to jį prikalbėjo kokia nors isz didziųjų Europos wiespatyzių, bet katra isz jų remia Grekiją, dabar nežinia. Ant salos Kretos krikszių wiespatyzių iszima; jeigu czia ne atplauks daugiaus turkiszkos kariuonos, krikszių iszima galutinai pergalės mahometonis; dabar jau wisa bewiek sala krikszių rankose, mahometonis laiko si dar trijuose miestuose; bet ir tuos krikszių ne užligio pawerz. Krikszių apstojos salos sostapilę miestą Canea, užmė wius aplinkinius kalnus ir nuoj sau dės į miestą. Gubernatoriaus su wiais sawo tarnais ir urėdinkais persikėlė ant maskoliszkio laiw; wisi swietimj krasztu konsualiai teiposgi persikraustė ant laiw. Į turkiszką laiwą, wežantj kariauną ant Kretos, zsaudė greikiszkas laiwos, ne norėdamas turki ant salos įleisti. Greikiszkas pasiuntinys Ryme apreiszkė, kad kariaunai, iszistai isz Ateu, isakytą užimti Kretą. Perėjus nedėlius dienas, salos krikszių, drauge su greikiszkais fiuosnoriais, užmė Akratini puslį. Priez juos isztraukė 400 turkiszkos kariuonos, bet ji likosi ant galo krikszių sumusztu. Greikija rengiasi į karę su Turkija: apart kariszkos laiwynės ant Kretos, siunczia į kariuną į Tessaliją, ant apgynimo rubėzių nuo turki, jeigu jio per czia pasi-stengtyj Grekiją iswerzti.

Europos wiespatyzių tarisai tarp sawės, ką daryti, idant neužsidėgtu karė wioj Europoj. Bet kad nutarimai daromi weidmai-

ningai ir paprastai, ką nuturia at-wirai, priez tokį nutarimą pats nutarėjai dirba šapta — geriausi nutarimu yra wien twirtas ka-riauna. Maisztai ant Kretos ir įsikisimas į juos Grekijos, matomai, tulas Europos wiespatyzių užti-ko netikėtai, kadangi jos ne bu-wo ant to pasirengusios. Pracuzi-jos užrubežinių dalykų ministeris tariasi su kitų wiespatyzių pa-siuntiniais, Paryžiuje ir su sawo karės ministeriu, kušlink karis-zkų pajiegy, kokias tuojauš galėtu siųsti į Kretos pakrantes. Tuom tarpu siunczia ten du nauju ka-riszkų laiwu. Tą patį padarė ir Wokietija: jos ciecorius tarėsi su ambasadoriais: Maskoljos, Anglijos ir Austrijos. Maskolija traukia dabar kariauną isz wisy krasztų į Odesą. Tokiame padėji-mo reikia mažos kibirsztėlės, o karė gal wia Europą apimti. Au-glijų užmanė didesnės wiespa-tyzių, ant nedaideidimo karės tarp Turkijos ir Grekijos, užimti di-desnius Kretos miestus su kari-ciu: Anglijos, Prancuzijos ir Ma-skolijos, bet ant to ne nori su-tikti Wokietija, Austrija ir Itali-ja.

Maskolija.

Po Warsawą praplieto žinios apie pasitraukimą nuo urėdų žy-miausių czia maskoliszkų wirszi-nių. Kalba, buk pasitrauks isz Warsawos, atsizymėjęs sawo kwallumu, wirszininkas mokslis-zkos aprubės, Apuchtin, teiposgi ir wirszininkas Warsawos cen-zuros, Jankulio. Naujai užstojęs ge-neral gubernatorius, kunigaiksz-tis Immeritino, renka sau kitus sawo pagalbinjokus, kaip tai wisur pa-prastai buwa. Į wistą Apuchtino, kalba, buk wirszininku mokslis-zkos aprubės Warsawoj taps dabarti-nis užweizėtojas Kijewo aprubės, Mussin-Puszkina. Apie kokias nors permainas Lietuwoj, arba praszalinimą Lietuwos budelių nieko ne girdėt. Gal czia Lietu-wą iszgelbėti nuo budelio Oržew-skio, bet ne caro malonė, tik di-dėlyny už ne wieną pajiega—sun-ki Oržewskio liga; kaip masko-liszi laikraszciai pranesza, liga ta esanti pawojinga.

Kaslink kokių nors paliuosa-wimų žmonims, waldant Mikalo-jui II, wisgi nieko ne girdėt. Be-rodas maskoliszki ir lenkiszi laikraszciai gal atwiriaus per-kratinėti lenkiszkus prietikus, bet ant to wiskas ir pasibaigia. Matomai, tuom tarpu Maskolijai reikalingi wien lenkai; užgriebti kitokius klausimus laikraszciais dar sunkiaus negu kada nors. Niekada dar ant syk tiek masko-liszkų laikraszcijų ne buvo nu-baustų kaip dabar. Czieloms ei-lėms laikraszcijų maskoliszkas widurių ministeris sutikė persė-gejimus už jų newa wodinga Ma-skolijai pakraipa. Apie padėjimį lietuwių dabar ne wienas masko-liszkas laikrasztis ne drysta su-wisai atsiliepti, matomai urėdinkai ir caro tarnai to ne nori.

Dabar ateinanzios isz Maskolijos žinios užgina wisi pirmū-nes kaslink sweikatos caro Miko-lojaus II. Sweikata jo esanti kuo geriausia ir apie regenciją ir pa-sitraukimą jo nuo waldžios nėra reikalo nė kalbėti.

cuziszkos literariszkos Akademi-jos, jos geriausi dainai: Cooppe, Heredia ir kiti, paraszė pasweiki-naucias Maskolijos waldonę eiles ir paskui jas atspūding iszsiuntė į Maskoliją. Isz ten eilės t's at-gal sugrįžo į Paryžių su cenzuros paraszu: "uždrausta". Tas atsi-li-kima, rodosi menkas, bet j's duo-da laikra-zežams medegą ant ge-reinio supazindinimo su Maskolija ir juo labiau į ją pažieta, pssirodo ji mažiau garbės werta. Niekur gal laikraszciai ne tar tokios itek-smės ant politikos bėgio kaip Prancuzijoj: jie gal su wisu at-zaldyti meile maskolių, o tą-tyk ir wisi Prancuzijos politikai turėtu į kitą pakrypti purę.

Iszpanija ir jos waldybos.

Juo ilgiaus traukiasi maisztai ant pasikėlusių waldybių. juo ka-rė su joms daugiaus reikalauja pinigų, juo didesniais moksz-ciziais apsunkty gywentojai, juo daugiau prieszinių waldžių at-siranda tarp gywentojų pacioj Iszpanijoj; juo daugiau randa priarėjų republikonų partija, juo norėtu iszwyti karalių, jo mo-tina ir apgarsyta kraszte republi-ka. Rundas noriai sutiktu dabar apdownoti kuo placziausia auto-nomija sawo waldybas, bet ir to padaryti ne gal, kadangi tam prieszini iszpanijonys waldy-bose apsigywenę, o jie randa daug priarėjų pacioj Iszpanijoj. Antai randas, geisdamas neda-leis-ti maiszo ant salos Porto Rico, apgarsino reformas suteikiancias autonomiją gywentojams, joms wienok priezinas wisi iszpanis-zki urėdinkai, ir wisa dalis czia apsigywenusių iszpanijonų, ku-ris naudiągiaus, jeigu wietiniai gywentojai kuo mažiausai turi liuosybės.

Ant Filipinų salų atsistiko ke-letas mažų susirėmimų, bet kad žinios isz ten ateina wien nuo isz-panijonų, tai pagal jas maisztininkai wisuose susirėmimuose liekasi su-muszi. Po Taping, jenerolas Gal-bis isz-waikė ne didelį maisztin-jų pulkį, pawerzė jiems kanuolę ir daug ezuwiams patronų. Pagal iszpanijonų žinias, maisztai czia mažinasi, bet toms wienes tik pusės žinios ne galima tikėti.

Ant Kubos didesnių muszių ne atsistiko: abi pusi, labiaus negu musziuose, atsizimi naikinimų gywentojų turty. Kubieciai įsi-kerzė į miestelį Blanquerel, isz-plėzė krautuws ir iszdegino wio-žį miestelį, isz wio 120 namų. Tą patį palarė ir mieste Cano. Prowincojį Havana kubiecių pajiegos susirinko apie San Jose de los Lajos. Prowincojį Matan-zas ir Santa-Clara, jenerolas Weyler sutraukė 15000 kariel-ius, kubiecių gi wadas, Gomez, ne turėdamas tiek pajiegy, isz-skyrė sawo wyrus kalnus nes-toi Santo Spirito į mažus pulke-lius ir isz ne tyezių užpuldinėda-mas, grasina iszpanijonis, sunki-na jiems sugriebimą maisto, ka-dangi ant jo sufieszkojimo reikia wisada siųsti drutą skaitlingą ka-riuną. Nors jenerolas Weyler tuojau po Kalėdų žadėjo apstabyti maisztą, bet iki szio jo darbu nie-kur ne matyt. Taigi wis tankius duodasi girdėti, kad jis lėks isz-panisko rando atsauktas ir ant Kubos bus kitas paskirtas. Ar tam kitam geriaus pasiseks, gali-ma paabejoti: maisztas iszpanis-zkose waldybose gal trauktis k-asz kaip ilgai. Jeigu užgimtu didelė karė tarp Europos wies-patyzių, iszsiliosawimas waldy-by isz po iszpaniszkos wals-tadžios būto lengwies, nes suki-das tarp sawės Europai, drgsiaus remtu kubiecius Suwienytos Wiespatyzių Sziurinės Ameri-kos, o filipiniskais japonieciai;

kol wienok Europoj tyka ir te-nykštės wiespatyzių sziaip teip sutinka, nieks su sawo kariauna nesikis; j tarp iszpanijos ir pasi-kėlusių waldybių, tai gi mai-ztai turės paibaigti wien laida, kada ant tolesnės karės wedimo pri-truk; Iszpanijai pinigų

Widurinės Europos wiesz patyzių.

Užkilę nesutikimai tarp Greki-jos ir Turkijos suartino labiau ir drucziaus suriszo widurinės Eu-ropos wiespatyzių. Ne Austrija, ne Wokietija ne nor, idant isz-mažos ugnies galėtu uždegti pamatai wiso Europos. Prasidė-jus karei Tesalijoj, ji greitai, kaip limanti liga, gal iszsiškėrti placziai: nuo Reino iki Warsza-wos, Galicijos, Wengrijos ir t.t. Kaip tik Grekija iszsiuntė su ka-riauna sawo laiwynę prie Kretos, Austrija pareikalawo, idant jį at-gal sugrąžintu, bet ta atsakė, kad to padaryti ne gal. Oficija-liszi (rando) laikraszciai Aus-trijos ir Wokietijos peikia Gre-kijos pasiėgimą, taigi matomai ta priez Turkiją pasisizausz be žinios Austrijos ir Wokietijos. Wokiszi laikraszciai sprendžia, kad Grekija turėjo tyezia pa-kurstyti Angliją. Isz tikro, wien Anglija nieko ne gal žudyti, jei-kuo užgimtu karė tarp wisy Eu-ropos wiespatyzių, karė toka Anglijos pasiekti ne gal; užsi-degus gi jai, Anglija galėtu, be didelį kasztų, be kraujo pralie-jimo atlikti sawo reikatos.

Wokietijoj didinasi įnirszimas tarp socialistų ir waldinčių. Parliamente ant ministerio reika-lawimo pinigų ant kariuonos rei-kalų, socialistų pasiuntinys, Voll-mar, atsiliepė priez kankinimą kariuwių. Ant to karės ministe-ris atsiliepė, kad jis nedaicis plati-nimosi socializmo tarp kariuwių. Ant to ministerio iszsiartimo, kiti socialistų pasiuntinys, Be-bel, atsiliepė, kad atėjus reikalui, socialistai geriaus tarnaus sawo wiespatyzių, bet toms wienes tik pusės žinios ne galima tikėti.

Wenezuele ne pasiganėdina su-sitarimu Anglijos su Suwienyto-mis Wiespatyzių Sziurinės Amerikos, kaslink rubėzių Angli-jos ir Wenezuelos krasztų. Sutar-tis ta padaryta wien tarp Sawi-nyty Wiespatyzių ir Angli-jos, be dalywomo pacioj Wene-zuelos. Ant parlamento susirinki-mo mieste Caracas, senatorius Miehelon smarkiai peikė tą susi-tarimą. Kalbina jis Suwienytų Wiespatyzių užrubežinių da-lykų ministerį Olney'ą, buk jis pardawė Wenezuelę Anglijai. Taigi mat, įsikisimas Suwienytų Wiespatyzių ir reikalus kitų Amerikos wiespatyzių ne ran-da didelio pritarimo.

Isz Lietuwos. Starszinos ir walszczių rasztininkai Wilniaus gub.

Isz wiso Wilniaus gub. yra 148 walszczių, taigi tiek yra ir walszczių wirszių arba star-tiszių. Walszczių rasztininkai be-weiw wisi stacziatikų ir tai wien todėl, kad maskoliszki ad-ministratoriai ne daleidžia kati-likiszkias walszcziams užlaikty rasztininką kataliką. Užtatit tarp starszių yra kateip: czia walsz cziaz renkatokį koks jiems patinka isprawninkū gi arba posrednikū teiposgi labians rupi kyszi, ne-gu kad į starszinus būtų iszrink-tas maskolius: nuo maskolių wi-

sada jie mažiaus kyszių sugriebia-negu nuo katalikų. Taigi kaslink starszinų—juo kokime pawietij daugiaus yra stacziatikų gywen-tojų, juo czia daugiaus stacziati-kių starszių: Disnos pawietij yra 71% stacziatikų starszių, Wileikos paw. 69%; Aszmenų 34%, Szwentenų 4,5%; Wilniaus ir Trakų pawicziuose nėra nė wieno stacziatikio starszinos.

Naujai rengiami geležin-kellai.

Užweizda Uralaus—Riazan-iaus geležinkelio draugystės at-siszuokė į kelių ministeriją su praszynu pawesti jū geležinkelio l-niją nuo Dankowo į Smolenską ir nuo Smolensko į Dinaburgą. Teiposgi praszjo jį daleidimo pa-dibinti naują liniją nuo Dinab-urgo į Windawos uostą, kuri niekada neužsala. Tokiu budu, prekyba Rygos ir Liepojaus turė-tu sumazėti, o Windawą diktai-pakilt. Rygos portas per kelis žiemus mėnesius užsala ir jį ne-gal ateiti nėjoki laiwai. Nuwedus minėta geležinkelį, daugumas ta-worų, ypacz isz krasztų į sziau-rius nuo Dinaburgo, būtų gabena-mi tiesiog į Windawą.

Teiposgi kelių ministerija per-kratinėja dabar užmanytas naujas geležinkelio linijas Lietuwoj: 1) nuo stacijos Thorensburg į Baus-ka, 2) nuo stacijos Szwentėnų į Panewęžį, su atskira alkune į Wilkmerę ir nuo stacijos Pane-węžio į Bauską.

Pieszimo mokslainė Balt-stogė (Bialostoke).

Izdirbimai Lietuwos amatni-kių ne atsižymi sawo dailumu, to-dėl tai jie ne gal konkuruoti su izdirbimais kitų miestų, kaip antai: Maskvos, Rygos, Peter-burgo arba Warsawos, ne kal-bant jau apie izdirbimus kitų krasztų. Kaslink dailumo izdir-bimų, iki szio dar wisgi izdirbi-mai Prancuzijos pirmą tarp wi-ų swieto krasztų užima wietą. Prie-žastis to yra ta, kad bewiek kiek-wienas prancuziszkas amatninkas moka pieszti, taigi sawo izdirbi-mams suteikia kuo gražiausią pa-widala. Lietuwos gi amatninkas pieszinius mato wien ant papiesz-ty szwentų paweiksų bažnyczioj. Idant kiek noriat pakelti izdirbi-mus Lietuwos amatninkų, kaip kur miestai stengėsi parengti at-sakancias pieszimo mokslaines, bet musų amatninkai, nesuprasda-mi reikalo, ne noriai jas lankė. Dabar ant wiso Lietuwos yra wien Wilniuje wiena tokia mokslainė (Prancuzijoj, ant tokiu jau ploto yra jų keli szimtai). Nau-pradžios szį metų miestai Balt-stogė (Bialostoka), Garteno gb-nusprendė sekti Wilniaus pa-weikla: prie wietinės realiszkos mokslainės tampa czia įrengti wakariniai pieszimo kursai amat-ninkams ir jų mokintiniams. Ant įrengimo kursų miestas paskiria 300 rublių, amatninkų gi užweiz-dos įrengti kiti 800 rublių. Kur-sai iszskaityti ant 2 metų. Len-kanti mokslainę amatninkai ir jų mokintiniai moks po du rublių ant metų ir tai mokant po 1 ru-blių kas pusemetis. Skaitlius nori-czių mokinties ne aprubežiuotas, taigi į mokslainę patilps kiekwie-nas, kas tik norės patilpti. Kad tik norinzezi kuo daugiausiai at-sirastu.

Paminklas ant garbės Mu-rawjewo, Wilniuje.

Neužilgio jau Wilniuje, prasidė-das darbas prie statymo pamini-ko ant garbės atsižymėjusio Lie-tuwos per paskutinį lenkų maisz-tą Murawjewo. Projektas, pa-dirbtas Czikowo, likosi jau cieco-ras Mikalojaus užwirtintu.

Kasztai jo iszskaityti ant 50,000 rublių, kurie jau, ypacz po Lietu-wos mokslainės, likosi daugumo-j su bjauria priewarta surinkti. Isz pradžių rengėsi tą paminklą sta-tyti ant placiaus priezais staczi-atikiszką "soborą" (nuo katalikų pawerzta seniaus Szwento Kazi-miero bažnyczia), bet Orzewski, iszrinko jam wietą priezais sawo gywenimę, ant skwėro priezais general gubernatoriaus rumų, turbūt, idant neužmirsztų, kad Maskolijoj wien kraujagerystė-mis galima lengwiausiai garbę užsiplenyti, taigi kad ir jam pri-dera takais Murawjewo Koriko walszczioti.

Prigawingas rasztininkas.

"Ukinjkas" paduoda, kad walszczių Grizskabudžio walszczi-iaus (Naumieszcio paw., Su-walkų gub.) ant susirinkimo parei-kalawo, idant waitas praszalintu jaunesnįj rasztininką, kurisai sa-wo szelmystomis įgri-o walsz-cziui. Liepė wyresniamjam rasztin-inkui parasztyti atsakančį proto-kolą. Tas atlikęs rasztą, padawė jį ukinjkams pasirasztyti. Jau keli pasiraszė, tik paskui wienas isz apszwiestesniųjų uki-njkų užsimanė tą rasztą persaki-tyti. Skaito žmogus ir pats ne no-rė tikėti: protokule stowi, buk walszczius nutarė paliduositi nuo darbo jaunesnįj rasztininką ant trijų dienų. Taigi mat kaip elgia-si walszczių pinigais užlaikomi rasztininkai: jie, norėdami pawie-cio wirszininkui įtikti, stengiasi walszczių prigauti. Jie turbūt teip jau melogingus raszė nutari-mus, kur walszczių nutarė rei-kauti sugražinimo lie-tuwiszkos spaudos. Tegul todėl walszczių gerai daboja si ir niekada ne padeda sawo paraszo, kol raszto ne perskaitys, tegul nepasitikti žodžiams sawo užlaik-omoj konciliarų rasztininkų.

Girių užweizėtojai.

Ant girių licitacijos Bobrułis-zkėje, Starapolės pawietij, kaip paduoda "Ukinjkas", girtos už-weizėtojai susitarė su žydais ir ne norėjo su wisu ukinjkų pri-leisti, idant tik žydai galėtu pi-giaus pirkti. Prasidėjus licita-cijai, ukinjkus su wisu laukan isz-warė Ukinjkai iszėjo, bet wėl no-rėjo atgal sugrįžti, tik duryb bu-wo isz widaus užraktytos, taigi jas ir pradėjo žmonės worsti, no-rėdami žyds iszsmusztiti. Žyda-laiškai matydami, kad bus niekai, iszszoko per langus, o girių po-nai surasžė protokolą ant uki-njkų. Tie teiposgi padawė skundą ant girių ponų, kad jie daro suk-tumus, su žydais susisarg. Kaip czia wiskas pasibaigs, dar ne ži-nia.

Didžiausia mergų prekia-wimo wietą.

Laikrasztis "Nowoje Wremia" raszo, kad ant wiso Maskolijos, Wilniaus widurių mergų pre-kystos. Czia suwaro žydai agent-i-morgus isz wisy Lietuwos ir Len-kijos krasztų. Paprastai tie agen-tai pažada kaimų merginoms ge-ras wietos Wilniuje, bet kaip tik, pasitikejusi žodžiams ne žmonie-zko agento, mergina dawėsi czia atg-benti, jau pražuo ant wi-sada. Isz Wilniaus tą žmogiszką taworą waro toliaus į wieną pie-tinės Maskolijos miestą, ten mer-ginas sortuoja: gražesnes ir ap-tiwiestesnes, eina į Peterburgo, Maskvos, Charkowo, Od-sos, Kijewo ir Warsawos paleistu-wytės namus; nlekėsnis gi tawo-ras pateuka į tokius jau amus mažesnių miestų. Ir toki tai bjaurus darbai ats buwa Wilniuje, akys jo general-gubernatoriaus Orzewskio. Matomai Kražių bu-tuoliu ir jo tarnams wisi kas ki-tas rupi, o ne stabdymas žmonių prekystos ir kitokių bjaurių dar-bų.

Prekės jawų Liepojuj.

Prekės jawų Liepojuj wėl tru-pučių nupuolė. Už rugius moka: už widutiniszkus po 58½ kap., už geresnius po 59½ už pudę; už kwieczius 89—93 kap.; awižos lietuwiszkos po 58 kap.; miežiai po 55 kap.; griškai po 69 kap.; žirniai 60—63 kap.; pupos 76 kap.; linų sėmens po 99 kap.—1 rubl. Klynės stambios po 56—62 kap.; emulkios po 49—55 kap.; kanapių sėmens po 1 rub. 2 ka-peikos.

Prigėrė.

29 d. Sasio, Wilniuje, moteris darbininko, Pranciszkas Doweikos, gywenanti katalikiszkioj dwiasizkoj seminarijoj, nuėjo isz upės Nerio wandens parnezti, bet norėdama iszgriebti wiedzrą, kokią jos wyras buwo toliaus į sketę įleides, pėrėjo ledu apie 30 žingsnių, atsistoję prie akėtės ir pradėjo su kojoms bandyti twirtum ledu, bet ledas įlūžo ir ji pati po juom palindo ir prigėrė.

Maisztai gimnazijose už maldas.

Katit pasibaigė ir tai teip liud-nai, bandymas pasiprieszinimo mokintinų Mintaujos gimnazijoj, atsistiko toks jau pasiprieszinimas Liepojaus gimnazijoj; czia tel-posgi, ant įsakymo waldžių, mo-kintinai katalikai, kaip paduoda laikrasztis "Libawskija Nowosti", atsiskak mlesties maskoliszki ir todėl dabar pradėdant mokslą ka-talikai su wisu ne kalba maldos. Toliaus "Peterburgskija Wiedo-mosti" paduoda kad dėl nenorėjimo kalbėti maldos maskoliszki, 150 mokintinių katalikų Palangos gimnazijos likosi iszswarytų. Pa-silikto joje dabar tik 30 mokinti-nių ir todėl czia reiks gimnaziją uždaryti. Liepojuje yra 200 mo-kintinių katalikų; gal ir jiems reiks aplieisti mokslainę. "Peter-burskija Wiedomosti" sako, kad toki kwaili padawadyimai wiet-nių waldžių, turbūt, yra slepiami nuo centraliszkų waldžių. Tam mes netikime, nes Mintaujos gimnazistai atsizaukė juk į cen-traliszkas waldžias ir net prie ciecoriaus ir tos liepė juos isz gimnazijos iszswaryti.

Katalikiszkia bažnyczia atiduoda garbę sta-cziatikystei.

"Wilensky Wiestnik", kores-pondencijoj isz Klecko, Minsko gub., raszo, kad laike maskolis-zkių Trijų Karalių, kada stacziati-kių procesija traukė isz cerkwės ant upės Lan, pasweikino ją ka-taliskia bažnyczia wiais sawo warpais ir skambino teip ilgai, kol ta procesija ne sugrįžo į cer-kwę. Dailus yra sutikimas tarp wisiokių tikėjimų, bet czia sta-cziatikiszkia cerkwė ne užmoka katalikams tuom paciu, ji rei-ka laiwais wien garbės nuo katalikų. Sziai ir pats "Wilensko Wiest-niko" raszėja klausia, kodėl to ne-daro wisos katalikiszkos bažny-cios? Ie si sykį kaulę į sawo darzą, ji pareikalawo, kad jį įleis-tum ir į sawo butą. Taip elgia-si juk wisur begėdiszi maskoliai.

* Tarp pabaigusių daktarystos mokslo Paryžiaus universitete moterų, yra wiena gawusi daktar-o diplomą neszojanti lietuwisz-ką prawardę, Jazė Jotekytė.

* Gydyncozių sukanđiotų pa-siutusiu szuonų, Dro Palmirskio, buwo preituose metuose ligo-nyų isz Garteno gab. 57. Wil-niaus 44, Kauno 15 ir Minsko 75.

* Prusų randas atsijuntė tam tikrą komisiją, D. Palmitis. Sana-rui tos komisijos atliks pas-rangus maskolių rando rau-puotiams ir eglaudes namus, idant ant paties pama o pareng-ti tokius jau namus. Klaidėdos apskritij, kur dabar teip lietuwių raupai pradėjo plantintis.

Isz Amerikos.

Puikūs sudu nusprendimas.
Louisville, Ky. Pateko čia po sudu koksai B. Ringswald, už apdaužymą savo moteris. Ring swald teisinosi, kad, imdamas du bartinę savo paciją, jis tikėjo, kad ji yra balta moteris, bet kada persitikrino, kad jos gyslose yra truputis nęgrizsko kraujo, pradėjo ją kulti. Sudžia tokį ap skusto teisinimasi priėmė ir ji nuo baumės paliausavo.

Netikės sunus.
VINCENNES, IND. Namuose sudžios Fowee atsitiko smarki eksplozija, kuri išgriovė su visose namus. Pasirodė, kad sunus sudžios, Jurgis, tyečia įdėjo į pečių kelis parvo swarus. Jurgis dar jaunas, vos 23 metų, jau sėdėjo pataisymo namuose, bet matomai ten jo ne pataisė; sugrįžęs teip paleistuwawo, kad tėwas į iszwijo. Taigi užtai norėjo atker syti savo tėwui ir moczėkai. Tiems wienok pasisekė išsigelbėti.

Padegimas.
Springwellse, netoli Detroito, užgimė gaisras namuose, kuriuose gyweno lenkas Rogulski su savo szejmyna. Dwiejy metų sunus Rogulskio su wisu sudegė, 11 metų duktė teip apdegė, kad teipogiz turės mirti; kiti szejmynos sanariai teipogiz apdegė, bet ne mirtinai. Sprendžia, kad gaisras užgimė nuo padegimo. Pereitą uetą su dinamitu buvo iszwiau ta; wiena kaiminytj esantis namas, prie ko dwi žmogystos li oi sunkiai apkulotos. Tasyk wi-i kaltino Rogulski, buk jis di namitą padėjo—taigi, turbūt, da bur už tai jam mat atkerzyjo.

Drašus pleszikai.
Isz St. Louis, Mo. 13 d. Wasario, naktj, pleszikai i-iwerė į liurą agento paslaptos policijos, J. Murphy ir pawogė wisu ten laikomus padirbtus ne tikrus pinigų. Kalinyj yra keletas sumity pinigų dirbėjy—taigi pawogus dabar jį padirbtus pinigų sudui truksta darodumy ant nubaudimo tų pinigų dirbėjy. Czia, turbūt, minėta wagysta papildė draugai tų nusikaltėliu.

Užpuolimas ant trukio.
BUTLER, IND. Likosi čia su arezutuotas Frank Kone, isz Joliet, Ill., kada jisai stengėsi į griebti į wieną wagoną taworinio trukio Lake Shore geležinkelio. Jį nužiuri, kad jisai yra wienas isz pleszikų, kurie terp Chicago ir Butler iszpleszė seniaus wieną wagoną to paties geležinkelio ir paėmė wisokių daiktų wertes keliu tukstanzijy dolariu. Policija pasitiki, kad suėmus Kone, pasiseks jai sugaudyti ir kitus tos draugystės sanarius.

Nelaimingas atsitikimas.
Farmerys, apsigywenę netoli North Branch, Min. John Bonniman, jo moteris ir du suaugę sunus sustojo gywasties, wien wienas sunus iszsigelbėjo ir tai netikėtai. Jie užtroško gilioje rusyje, kuri užsiklės girioje ir čia sukrovė bulwes (roputes). Czia pirmiausiai nuėjo patsai Bonniman ugny pakurti, nes jam rodėsi, kad gal ten sukrautos bulwės suszalti ir kaip tik ant rytjau užėjo jį tų rusj padziurėti, puolė jis tuojas, tas pats atsitiko paskui su sunumi wienu ir kitu ir su wėliausiai atėjusia motina; jie užtroško nuo rusyjes susirinkusių gazu. Motina dar wjenok tiek užsiklės pinigų, kad galėjo besartinanį prie rusyjes jauniausi jį sunų persergeti ir paliepti bėgti pas kaimynus paszaukti pagelbą. Kada wienok tasai su pagelba atėjo, jau rusyji wisi buvo ne gywi.

Aukso krasztas.
I Seattle, Wash. atplaukė garlaiwys Topeka, ant kurio atkako daugelis aukso jieszkotojų isz Alaskos. Jie pasakoją apie wietas neseniai surastas ant Klionike Creek, kuriose yra daug aukso, tik čia užgimė nesutikimai terp darbininkų ir aukso jieszkotojų. Dabar jau plaukianti į sziriūs (į Alaską) laiwa wėža ten daug isz Amerikos keliawiy, bet jį pawasarij skaitlius ten waziuonaczių pasidaugys. Pacific Coast Steamship Co. rengiasi siuntinėti

į Alaską penkis garlaiwius ir tai nuolat'ai. Dabar, žiemos laike, kelione, dėl didelių ledinių kalnų plaukinėjanczių ant oceano, yra gana pawojinga.

Dideli gaisrai.
CLEVELAND, OH. Sudegė čia Medical Institute. Dras Simon, kurisai atkako čia gydytiesi, sudegė. Užgimus gaisrui jis teip persigando, kad net nežinojo ką darys; pasislėpė po lowa ir atėjus jį isznesztį tarnams, tie jonerado, taigi tikėjosi, kad jis pats iszsigelbėjo.

Ottawa, Ont. Kanadoj. Užgimė čia didelis gaisras parlamento namuose, jo dalyje "Old Western Department". Blėdį ugnelės padarytą skaito čia mažiausiai ant 250000 dol. Sudegė teipogiz daugelis wisokių swarbių rasztų ir rando dokumentų. Dideli szalcizai sunkino sargams gesinimą ugnies. Sprendžia, kad čia ugnis užgimė nuo padegimo.

Aukos girtuoklystės.
Isz PAINVILLE, KY. Trys miestojamui wyrizskiai: Andrew Wilson, Pruton Hall ir Harry Brown—prigėrė upėj Big Sandy. Iszwaziawo jie mat isz namų ir keletą dienų girtuokliawo. Griždami gerai pasigėrė, jie užsimanė waziuti per užsalusią upę, nors ledus buvo silpnas. Iwaziawus ant widurio upės, ledas įlūžo ir wėžimas su žmonėmis ir su arkliais paskendo.

Jaunas iszradejas.
Isz St. Louis, raszo: atsirado čia jūnas wyrizskis, Benjamin Brazelle, pagarsėjęs jau savo wisokiais iszradimais; dabartinis wienok jo iszradimas toli už pakalyj paliko wisus szio amžiaus iszradimus. Laikrascziziai 'pranesza, buk Brezelle iszrado ne tik budą kaip pawersti wisokius metalius jauks, bet stato jis chemiją, ir metalurgiją ant wisai kitokių pamatų—ir tai wien su pagelba elektrikos. Czia twieriasi jau kompanija, kuri sunaudos Brazelle iszradimus. Kad tik ir tame ne būtų paprastas amerikonziskas humbugas, kokių čia wisada pilna laikrascziziuose. Paprastai wien tie amerikonziski iszradimai isztikro pagarsėjo, kuriems europiezszi mokslincizai pamatus sutwėrė; isz kitų garsijų čia iszradinių daugumas buvo p-prastu humbugu.

Miestas be wandens.
Isz Evansvilles, Ind. raszo, kad miest-s likosi be wandens, kadangi susikimszios lytys iszkėlė prietaisas wandens traukimui. Atsitikus kur gaisrui, miestas atsirasto dideliame pawojėje, kadangi yra čia wos keli priwatiszki szuliniai, taigi pritrukto wandens ant ugnies gesinimo. Ant upės Oaio, kaip tik galima užmatyti, plaukia lytys; wanduo pakilo iki 34 pėdų, tik jo pawirszis uždengtas lytims ir daugybe medžių, kokių wanduo ir lytys arba pagriebė isz krautuwių lytys isz skanzų iszrowė. Ties tiltu Henderson lytys susikimszo ir iszkilo ant 40 pėdų augeszciaus tilto Nashvilles geležinkelio ir tasai likosi isznaiktas; atėjo žinios ir apie kitus tiltus lytys iszardytus. Wienas mažas garlaiwys, lytys ugriebtas, li-kosi suwisu jų sumaltas; daugelis kitu garlaiwių yra pagadyti.

Meksikoniszki pleszikai.
Durango, Mex. Wėžimą prikraudą cidabro, isz wiso wertes \$30000 isz kastynių gabeno į miestą Mexiko; terp "Sombreteret" ir "San Filipe užpuolė ant jo pleszikai. Wėžimą saugojo ginkluoti sargai, bet jie, pamatę pleszikams, pasikawojo. Taigi užpuolikams pateko wisas wėžimas cidabras.

† Netoli Magnolia, Ark., malunai brolj Wyrich atsitiko eksplozija garinio katilo, prie ko 2 žmonės likosi užmuszti, o 6 yra sunkiai sužeisti.

Isz darbo lauko.

† FALL RIVER, MAS. Nuo 1 Kowo bus čia atidarytos dirbtuwės bowelininių iszdirbimų "Roburn Mills".

† NASHUA, N. H. Dirbtuwės bowelininių iszdirbimų Jackson Co. bus diktai padidintos; priims daugiaus darbininkų.

† NEWPORT, KY. Dirbtuwės Newport Rolling Mill likosi weli atidarytos. Gauna jose darbą 400 darbininkų.

† ELLWOOD, IND. Apie 400 darbininkų dirbtuwę Mc. Beth Glas Company paliowė dirbė. Komitetas, paskirtas isz darbininkų bando susitaikyti su kompanija.

† COLUMBIA, PA. Szilkų werpinynczių, esanczių tame mieste, priėmė 100 naujų darbininkų. Dirba čia dabar isz wiso 700 darbininkų, ant pawasario gi busz dar 200 priimty.

† Czewerykų dirbtuwę Smitho, Jonese & Co, West Pulmane, likosi praneszta wisiems darbininkams, kad uždarbis jų liekasi numazintas ant 5%.

† HARRISBURG, PA. Dirbtuwės Pennsylvania Steel Co. likosi prilipinti apgarsinimai, kad nuo 1 d. Kowo szij metų alga darbininkų taps numazinta ant 10%. Numazinimas tasai pasiek 3000 darbininkų.

† Chicagoj, wisose didelėse ir keliose mažesnėse skury iszdirbinycziuose (garbarnėse) likosi apgarsinta, kad nuo ateinanczių panedėlio darbininkų uždarbis liekasi numazintas nuo 5—15%, laikas gi darbo pailgintas nuo 9 ant 10 walandų ant dienos. Darbininkų unijos nusprendė pakelti sztruiką.

† Kontraktorius Dyer, kuriam pawesti darbai prie dirbdinimo elektrisko geležinkelio isz Detroito į Port Huron, gawo jau daleidimą pradėti darbą wisose wietose. Inžinieriai dirba planus ir ženklina wietas, per kurias kelias bėgti turės. Darbai ant wiso kolio prasidės isz syk keliose wietose ir tai dar syk mėnesį, nes nori jį ant tiek padirbti, idant užstojus Gegužio mėnesiui trukiai galėtų bėgti. Prie to darbo galės gauti uždarbį keli szimtai darbininkų.

† Wisuose Amerikos krasztuose užgimė smarki sawitarpinė karė terp plieno dirbtuwų. Illinois Steel Co. pirmiausiai, numazinusi darbininkų uždarbį, jų kasztais numazino prekę plieninių szenių Chicagoj ant 17 dol. už toną. Carnegie Kompanija ant to atsiilepė numazindama prekės ant 14 dol. Teip mažos prekės dar niekada nebuwo. Žinoma, ta sawitarpinė karė terp milijonierų kompanijų turės atsiilepti ant darbininkų uždarbio, kadangi pa prastai wisada wisokias milijonierų fantazijos reikia ant galo darbininkui užmokėti.

† LANSING, MICH. Komitetas "Michigan Federation of Labor" susirinko čia ant rodos. Federacija stengiasi iszderėti nuo tiesdarybių, idant kaliniuose laikomi kaliniai ne būtų dirbtuwės parsamdomi ir idant kalinių darbas ne darytų konkurencijos darbininkams. Sanariai Federacijos nusprendė boycotuoti pardawinyczių Brook, Buffmų, New Shirt Co. isz Albany, N. Y. todėl, kad jį padarė kontraktą su kalinių užweizda ir isz čia ima iszdirbimus. Teip jau bus boycotuotos ir wisos pardawinyczių, kokių nors budu pasinaudojancizis isz nusikaltėlių darbo.

ISZ Lietuwiszku dirwu AMERIKO.

Musų naujausi užmanymai.

Musų laikrascziziuose yra dabar tryja užmanymai: emigrantų namas, skaitinynczių ir lietuwiszka spautuwė Tilžėje. Kiek wienas su pranta, kad wisi tie užmanymai yra naudingi, taigi galima wien geisti, idant jie įsikuntytu. Tuom tarpu nuo įsikuntyjimo katro nors isz tų užmanymų yra teip toli, kaip ir priesz pasirodyma pacio užmanymo. Emigrantų namas remia "Kardas", taigi be apsirikimo galima spęstie, kad jo ne rems nė "Garsas" uė "Rytas", nors jis musų žmonių butu dar reiklingesnis, ne

gu isz tikro yra. Mes pakėlėme reikalą skaitinynczių. Dalį musų straipsnio dar atkartoję "Garsas", bet kaip tik jį parėmė "Kardas", toliaus, žinoma, jau nė "Garsas" nė "Rytas" ne priars. Eikime toliaus. P. Žiemkintis užmanė lietuwiszka spautuwę Tilžėje. Wisas buvo gerai, kol "Rytas" ne priarė; tuojaus potam jau "Kardo" atsirado ir komedija ir maskoliszkas sznipukas, ir tai wis, kaip mes sakome, dėl brolių ir lietuwystės labo. Mams rodosi, kad teip besielgiant mes nieko nesutwersime, bereikalo tik giriamėsi, kad norime dirbti ant brolių labo, kadangi mums rupi wien sawo paties ypatas, wien musų simpatijos ir antipatijos. Tokju budu, musų laikrascziziai stojasi wien įnaujio isztoho, Jonese & Co, West Pulmane, likosi praneszta wisiems darbininkams, kad uždarbis jų liekasi numazintas ant 5%.

† HARRISBURG, PA. Dirbtuwės Pennsylvania Steel Co. likosi prilipinti apgarsinimai, kad nuo 1 d. Kowo szij metų alga darbininkų taps numazinta ant 10%. Numazinimas tasai pasiek 3000 darbininkų.

† Chicagoj, wisose didelėse ir keliose mažesnėse skury iszdirbinycziuose (garbarnėse) likosi apgarsinta, kad nuo ateinanczių panedėlio darbininkų uždarbis liekasi numazintas nuo 5—15%, laikas gi darbo pailgintas nuo 9 ant 10 walandų ant dienos. Darbininkų unijos nusprendė pakelti sztruiką.

† Kontraktorius Dyer, kuriam pawesti darbai prie dirbdinimo elektrisko geležinkelio isz Detroito į Port Huron, gawo jau daleidimą pradėti darbą wisose wietose. Inžinieriai dirba planus ir ženklina wietas, per kurias kelias bėgti turės. Darbai ant wiso kolio prasidės isz syk keliose wietose ir tai dar syk mėnesį, nes nori jį ant tiek padirbti, idant užstojus Gegužio mėnesiui trukiai galėtų bėgti. Prie to darbo galės gauti uždarbį keli szimtai darbininkų.

Isz Cincinnati, Oh.

Nr. 6 "Lietuwos" yra patalpintas 6 Kowo nados sawo artymą erzinoti. Užsidengę pseudonymais stengiasi naudą wisuomenei atgabeniti, pasinaudojęs j anonymu turi už mierj wien sau nepatinkantį j kastl. Czia, rodosi, wieni nuo kitų labai toli stowi.

Tiek musų atsakymo. Jeigu "Kardui" to neuženka, tų sawos sawo paties skylyse, raszte apie nenaudingus ginczus. Musų mieris ne mokinti kitus laikrasczizius, teipogiz ir pats ne reikalaujame kitų pamokinimo. Pasinaudojame argumentais ant pertikrinimo kitų, nes per tai pasitikime patraukti daugiaus į wieną kruwą darbuose ant nuweikimo kokių nors naudingų wisuomenei reikalo, tokių jau tie-g pripažįstame kiek wienam lietuwiszkam laikrascziziu. Kiek wienas isz musų pats, nors ir geriausias turėtu mierius, nieko nuweikti neįstengs, susidėjęs gi wisi—daug reikų galėtume atlikti. Wargas tik, kad mes niekaip ir kruwą suweiti ne galime, wienis kitam kėlų užkertame ir wienas kitą niekiname ir apskundžiame ir tai ne wisada teisingai. Jeigu mes karę už sawo programą priimame, tai kol jį nepasibaigs, atsizdėkime ką nors twerti, nes karė ne tweria, tik naikina.

Isz wisur.

† Mieste Poznaniuje užsidėgę gywenimas wėžėjo Schillingo; ugnyje prażuwo ir 3 jo waiky.

† Mieste Saraneke, Penzso gub., 24 d. Sausio užsidėgė waiky prieglaudos namai. Ugnyje prażuwo ir 8 waikai.

† Mieste Poznaniuje užsidėgę gywenimas wėžėjo Schillingo; ugnyje prażuwo ir 3 jo waiky.

† Netoli Valparaiso, ant oceano, eksploadowojo garinis katilas ant chilenszko karisko laivo, prie ko 5 jurinikaj likosi užmuszti, o 8 sužeisti.

† Litografiszkoj dirbtuwęj Furstenau, netoli Leipzigo, Saksų žemėj, atsitiko smarki eksplozija, kurios dwi darbininkas likosi sudruskytos.

† Indijose juo toliaus, juo daugiaus žmonių pasiekia badas. Randa dabar duoda darbą 2,700, 000 baduotų bet toliaus atsiras jų dar daugiaus.

† Garlaiwys "Cayann", plaukiantis isz Bilbao, saiauriuėj iszpanijoj, Baskų kraszte, į Glasgową, Szkotijoj, susidūrė Prancuzijos pakrantėse. Paskendo ir 20 buwusių ant jo jurinikų.

kada asabiszku, tų, mums rodosi, kiek wienas siek tiek apszwiestas žmogus suprantą: stabdyti girtuoklystę, jeigu jį yra per daug iszskierojusi ir per tai užkenkia wisuomeniszkiems reikalams, kiek wienas priwalo.

2. Ten baigiasi nuomonės, o prasideda weidmanysta, kur gitanantis nuomonės pats j jas ne tiki; kur ant pertikrinimo kitų pasinaudoja argumentais, isz kurių pats juokiasi, arba žėigu pasinaudoja melu.

3. Kada bažnyczių galima juokus daryti, ne mus reikia klausti, bet tų, kurių yra bažnyčia, taigi susirinkusių ten ant maldos: jeigu jie sutiks, idant kiek wienas ten juokus darytu, tasyk tegul susirinkę nors ragožiumi wartytusi, mes to ne nupeikime; kitaip jų ne kunigų užgauname, tik ant maldos susirinkusius, ne isz kunigo juokus darodus, tik isz wisių ant maldos susirinkusių. Jeigu mes norime, kad musų pasielgimo be pamato kiti ne niekintu, duokime gerą paweiklį pripažindami liuosybę kitiems. Ant liuosybės remiasi prikengystė, už liuosybę juk kariauja wisi tų nuomonių prisilaikanti.

4. Klysta "Kardo" raszėjai: Europos inteligentai ne užsidengia anonymais, nors mes nepažįstame nė wieno, kurisai tuom ginklu pasinaudotu. Europiezcizai musų broliai, priwerti aplintybėmis, užsidengia pseudonymais arba kriptonymais, o tie ne reiskia tą patį ką anonymai. Pseudonymų nieks ne slepia nuo sawų, kadangi jais pasiraszję, dirbdami ant wisuomenės labo ir slėpti ne reikalauja; apie anonymus žino gi labai mažai ir jais užsidengę tankiausiai stengiasi nesutikimus didinti, arba be jokios naudos sawo artymą erzinoti. Užsidengę pseudonymais stengiasi naudą wisuomenei atgabeniti, pasinaudojęs j anonymu turi už mierj wien sau nepatinkantį j kastl. Czia, rodosi, wieni nuo kitų labai toli stowi.

Tiek musų atsakymo. Jeigu "Kardui" to neuženka, tų sawos sawo paties skylyse, raszte apie nenaudingus ginczus. Musų mieris ne mokinti kitus laikrasczizius, teipogiz ir pats ne reikalaujame kitų pamokinimo. Pasinaudojame argumentais ant pertikrinimo kitų, nes per tai pasitikime patraukti daugiaus į wieną kruwą darbuose ant nuweikimo kokių nors naudingų wisuomenei reikalo, tokių jau tie-g pripažįstame kiek wienam lietuwiszkam laikrascziziu. Kiek wienas isz musų pats, nors ir geriausias turėtu mierius, nieko nuweikti neįstengs, susidėjęs gi wisi—daug reikų galėtume atlikti. Wargas tik, kad mes niekaip ir kruwą suweiti ne galime, wienis kitam kėlų užkertame ir wienas kitą niekiname ir apskundžiame ir tai ne wisada teisingai. Jeigu mes karę už sawo programą priimame, tai kol jį nepasibaigs, atsizdėkime ką nors twerti, nes karė ne tweria, tik naikina.

† Mieste Poznaniuje užsidėgę gywenimas wėžėjo Schillingo; ugnyje prażuwo ir 3 jo waiky.

† Mieste Saraneke, Penzso gub., 24 d. Sausio užsidėgė waiky prieglaudos namai. Ugnyje prażuwo ir 8 waikai.

Isz wisur.

† Mieste Poznaniuje užsidėgę gywenimas wėžėjo Schillingo; ugnyje prażuwo ir 3 jo waiky.

† Mieste Saraneke, Penzso gub., 24 d. Sausio užsidėgė waiky prieglaudos namai. Ugnyje prażuwo ir 8 waikai.

† Netoli Valparaiso, ant oceano, eksploadowojo garinis katilas ant chilenszko karisko laivo, prie ko 5 jurinikaj likosi užmuszti, o 8 sužeisti.

† Litografiszkoj dirbtuwęj Furstenau, netoli Leipzigo, Saksų žemėj, atsitiko smarki eksplozija, kurios dwi darbininkas likosi sudruskytos.

† Indijose juo toliaus, juo daugiaus žmonių pasiekia badas. Randa dabar duoda darbą 2,700, 000 baduotų bet toliaus atsiras jų dar daugiaus.

† Garlaiwys "Cayann", plaukiantis isz Bilbao, saiauriuėj iszpanijoj, Baskų kraszte, į Glasgową, Szkotijoj, susidūrė Prancuzijos pakrantėse. Paskendo ir 20 buwusių ant jo jurinikų.

† Mieste Simferopoluije, nesusekti piktadarių, atėję naktj ant kareiwiszku kapinių, iszwėdė isz namų jų sargą ir pakorė, paskui atkasė keletą kapų ir paėmė numirėlių galwas.

† Mieste Kwongten, Chinieczy kraszte, susirinkus daugeliui žmonių į teatrą, truko liempa. Susirinkę pradėjo ant syk wėrztiesi per duris. Susigrudimė 300 žmonių ir 30 aktorių likosi wiszškai sumyndžioty.

† Ant Samaros geležinkelio, netoli stacijs Iglino, susidaužė traukis bėgantis isz Czelabinsko (pradinė stacija naujo didžiojo Siberijos geležinkelio). Su wisu susidaužė isz wiso 11 pasażierių wagonų. Du pasażieriai yra ant wietos užmuszti, 20 gi yra sunkiai sumankyti, o terp tų dar keletas mirtinai.

† J-z Windobonos raszo, wiename Wengrijos kaimė, 18apsiwėduo sių moterį, kurioms nusibodo jų wyrai, nusprendėjus nuuodinti, idant niekieno ne stabdomos, galėtu atsiduoti paleistuwystoms su jaunais kaimo berniukais. Gawo jos nuo cizių nuodų ir jų pribėrė į walgį skwo wyrams paduotę, nuo ko wyrai isz tikro pasimirė.

† Lwowe, Galicijoj, laike i-unity Trijų Karalių, kada kunigai, teip kaip ir pas stacziatikius, szwentina ant upės wandeni, atsitiko maizstai: unitai pradėjo muszti žydu, prie to suteikė kaip kokiam ir kriksczionui. Policija ne galėjo isz syk muszwtynių suwadyti, turėjo pasi-kwiesti pagelbą. Keletą maizstiniųjų suaresztawo.

† Isz Radomiaus raszo: apsigywenę čia kalwis Žmuda, parrėjęs girtas namon, pradėjo barti sawo paciją ir norėjo ją muszti, bet už ją užstoję čia esantis Žmudės brolis. Perpykęs kalwis, pagriebė kirwį ir szoko prie brolio; kirtio jam wieną karį į ranką, antrą gi į galwą. Sužeistasis dar nuodė pas daktarą, bet ten ne užligo ir pesimirė. Užmuszjęs brolio likosi suaresztuotas. Mat koki tai bjaurus waisiai girtuoklystės.

† Windobonos (Austrijos sostilė) teip wadiname "Karl" teatre atsitiko dideli nelaimė. I ike porodymo pažįstamo Amerikoj wėkalo, "Trilby", pasirodė ant galerijų dūmai, kadangi nuo pakurto kaminėlio užsidėgė tapetai. Pamatę dūmus, wisi susirinkę pradėjo ant syk rėkdami grustiesi prie durų. Direktorius liepė muzikai užgraityti, tas teisybė besiwerzlančius suramino ir jie wėl pradėjo grįžti ant sawo wietų, bet wiesi daugybė žmonių likosi skaudžiai sumankyti.

† Dorpatė, Liflandijos gubernijoj, policija susekė pinigų dirbėjus, atrado ir jų dirbtuwę; dirbo jie popierines fotografas. Prie dirbėjų prigulėjo fotografas Post, pas kurį rado 200 gatawų jau trirublinių. Emė prie to darbo dalywumą pagalbininkas kaimo pamokslainės mokytojas, Kornak; jis jį rado teipogiz diktai padirbtų pinigų; wirszininkų gi wisy buvo mechanikas Zibul. Tam wienok pasisekė pabėgti į Berlyną, isz kur jis rengiasi keliauti į wieną isz portų ir paskui į Ameriką.

† Terp Marsilijos ir Monte Carlo, Prancuzijoj, atsiwėduo lenktynės wežimų be arklių. Wisoki toki wežimai iszėjo isz Marsilijos petnyczių 7 walandų rytą, atėjo į Monte Carlo nedėlios diena. Pirmiausiai atėjo wežimas Chapeloux; pajiega waranti prie jo yra garas; isz wežimų waromų su ke rosiniu—pirmiausiai atėjo parengtas p. Lometre. Nežiurint kad plentis, ant kurio atsiwėduo lenktynės, yra ne lygus, kalnuotas, bet toki automatizski wežimai bėgo widutiniszškai po 34 wiorstus ant walandos.

† Mieste Tomske, Siberijoj, likosi isz atkakusio čia cirko pawarytas arklių prižiurėtojas, August ir jis gawo wietą ant telefon stacijs. Po kokiam laikui, August apsigro ir newa numirė. Kur

ng jo padėjo į grabą ir pastatė szaltame kumbarj prie cerkwės. Ant rytjaukus wienok numirėlis pabudo, pakilo isz grabo ir leidosi bėgti namon ir čia iszgzadino žmonis. Szaltis wienok tasyk buwo didelis, taigi bėgdamas isz grabo jis perszalo ir nuo to apsigro sziltine, kuria ir dabar sunkiai serga.

† Mieste Narwoj, prie Baltiko jurių, ant kapinių yra laikoma jau nuo dwiejų nedėlių moteris prekėjo Ulijanowo, apie 30 metų amžiaus. Buwo ji iszwaziawusi ant stacijs Moloskowiei ir ant kelio apmirė; liko si pripažinta už humirasi. Po keturių dienų nugabeno ant kapinių palaidoti kunp. Bet kad kunas ne buwo nė truputį pagedęs, taigi nusprendė jį palikti tyzją parengtame ant kapinių kambary, kurį pakuria ir nors čia buwo po 20° szilumos, bet kunas ne genda. Pulkai žmonių traukia ant kapinių prisiziurėti kunui nė gywos nė numirusos moteriszkes.

† Didelis boksztas Szwentos Traičės bažnyczos, mieste Napoli (Neapolij), Pietinėj Italijoj, sugriawo ir užwerto ant szale pastatyto kareiwiszko ligonbuczio, pramuszė stogą ir lubas ties keturiais ligonbuczio kambariais. Subėgo kareiwiai ir sargai gelbėti užgruwasius ligonius; isz po griuwėsių girdėt buwo rėks mas ir witojimas. Patiko pir miausiai wieną kareiwį griuwėsių suspaustą iki juostai, kurisai nors dar gywas, bet wargiai bo iszgis. Szale rado du jau ne gywu. Ligonbuczio aptiekorių isztraukė dar gywą. Kitame kambaryj atkaskė sunkiai su daužytus 5 kareiw. Praeinanczią ulyczia wieną senelę užmusė nupolusios lytys.

† Maskoliszkas laikrasztis "Peterburgskij Wiedomosti" pranesza apie maizstus atsitikusius terp unitų Sedlecų gub., Lenkijoj, laike gywentyų skaitymo. Maizstai toki buwo ne wienoj wietoj, bet daugelyj, antai Radino, Sedlecų, Bielos, Sokolowo ir Konstantinowo pawiecziuose. Kaimuoso gywentyj patiko ten skaitytos su nepasitikėjimu: ukininkai uždarinę sawo namus, o pats pasitraukė, kiti su wisa nenorėjo atsakyti ant uždutų jiems klausimų, dar kiti reikalawo, idant juos katalikais užraszytų. Užweizėtojas žmonių surasziwoto turėjo praszalinti pirmutinius suskaiytojus, surinktus daugumoj i-z kaimų mokintojų ir walszciej rasztininkų. Wieton ty likosi priimti oficieriai apsisotjusios ap'linkui kariaunos. Mat ukininkai tikėjo, kad juos galutinai nori priraszyti į stacziatikius, o jie to ne norėjo.

† Sawo laike mes praneszėme skaitytojams apie wagystas wisokiose Londono pardawinycziuose, kokias papildė moteris Kalifornijos milijonieriaus Castle. Londono sudo ji likosi užtai nabausta keliais mėnesiais kalėjimo, bet per užtaring Amerikos pasiuntinio Londone likosi nuo baumės paliusuota. Kaszin ar Amerikos pasaiuntinsy butu teipogiz užtars iszalkusj darbininką, kurisai, paweikslan, duonos kepą būty paszlawę? Pasirodo wienok, kad Londono wagia ir kitos gana turtingos moterys. Czia dabar suėmė kokią tai grafienę Ugolino, isz Rymo: ji, drauge su sawo wyru, papildė daug wagystų pardawinycziuose ant Regent ir Oxford str. Toliaus suėmė ir jų pagalbininkus, kokią ten Pacini ir jos sunų. Neužilgio potam pateko po sudu ir dwi dailios merginos: Florentina i Ossie Sylwhite, dukters turtingo bankieriaus isz Marylebone. Sugriebė jas be warosin—pirmiausiai atėjo parengtas p. Lometre. Nežiurint kad plentis, ant kurio atsiwėduo lenktynės, yra ne lygus, kalnuotas, bet toki automatizski wežimai bėgo widutiniszškai po 34 wiorstus ant walandos.

† Mieste Tomske, Siberijoj, likosi isz atkakusio čia cirko pawarytas arklių prižiurėtojas, August ir jis gawo wietą ant telefon stacijs. Po kokiam laikui, August apsigro ir newa numirė. Kur

szol žmonių gimines. Jie garbina ugnį ir ją už deivę laikė. Jie labai mažo ūgio, taip kaip ir visi jų auginami gyvuliai: jų auginamųjų jautiųjų vaislė ne didesnis už asilą; asilas gi ne didesnis už šunių, awys kaip mužas szunyti. Turbut wisi tie gywu-liai, kaip ir žmonės, dėl sunkių gyvenimo splygų, per ilgus lai-kus taip sumažėjo. Jų atsigynimo ginklai menkos wertės, todėl jie labai baugūs. Jie suwisi nežino, kas tai yra pinigai ir jų reikalo nesupranta, taigi jų krašte už pinigų nekeno pirkti ne galima; jie mainikauja savo produktus ant taworų kiti kraštų; wyras, norėdamas apsiwiesti, merginas tiesiog perka nuo jų tėwų; wiena mergina kastoja 5 karwes arba 15 awų. Kiekwienas "wyrizskis gal sau tiek moterų prisipirkti, ant kiek jo turtai užtenka. Mo-terys čia ne tinginiauja, bet turi atlikti wiskius kuo sunkiausius darbus; wyrizskis gal sau išlėti si, bet merginai ne wale.

Isz Stacijos Wierzbniak, I-wangorodo geležinkelio, Lenki-joj, raso: atėjus čia isz Iwan-gorodo (seniaus Modlin) tru-kiui, atiduodant pasażieriams ba-gažus, užtėmjo, kad wienas isz tokių bagažų perpjautas. Peržiuri-toliaus, užtėmjo ir daugiasia perpjautų; kaip kuriuose "užrak-tai buvo nusukinti ir pasirodė, kad isz jų prapuolė brangesni daiktai. Atiduotojas bagažų, ne-galėdamas suprasti kaip tas galė-jo atsitikti, kadangi wagonas bu-wo gerai užrakytas, atsiminė, kad ant stacijos Iwangorod buvo at-iduota dideli skrynja, kurią atėmė ant stacijos Ostrowiec. Skrynja ta buvo isz widaus užrakta. Be-kraunant į wagoną, šis siuntėjas praszė krauti ją atsargiai ir pa-dėti skyrium, kadangi jį esą stikliniai daiktai. Užwėzėtojas stacijos Wierzbniak isziuntė tu-joaus telegramą į Ostrowiec, pra-szydamas peržiūrėti tą siuntinį, taip ir tą, kas jį paims, sulaukyti. Pasirodė wienok, kad siuntinys buvo jau paimtas wietinio žan-dras surado wėžę, kuriai tą skry-nią nuo geležinkelio wėžė, su juom nuwėžėwio į tą hotelį, kur apsiesto jos sawinikas. Pasaukė policiją ir jai atėjus prisistatino wisi prie to kambario durų, bet nieks jų ne atidarė. Tasyk isz-wertė duris ir rado tą paciją skrynją, kurioje, taip kaip ir ant grindų, woliojos wiskos daiktai. Langai wienok buvo atidaryti. Wagilius, užuodęs pawojų, per lengą iszszoko, policija leidosi wytiesi ir isz tikro pawojų. Jis prisipažino, kad prie to prisidėjo du į draugas isziuntė jį uždar-tytoj skrynjoj isz Iwangorodo į Os-trowiec; skrynja buvo isz widurio uždarama ir ant kelio jis iszlidno isz sawo lizdo ir pradėjo kraustyti wiskus siuntinius; kų tik rado juose tinkanczių, krowė į sawo skrynją. Jo taworaszczas dar ne suėmė, bet policja paustiki ir tą suimti, kadangi sumtasias pats mokina, kaip besisapstantį drau-gą galima paimti.

Nauros knijos.

1. ANTRA DALIS LIETUVOS ISTO-RIJOS, nuo GEDIMINO iki LIUBLI-NO UNIAI, PARASYTA SIMANO DAUKANTO, IŠLEISTA PAUKSZCZIO, PLYMOUTH, PA.
Yra tai dideli kniga, turi isz wiso 531 pusl. Surinkta čia labai daug faktų. Yra tai, galima sakyti, faktizka Lietuwos Istorija. Dabar tiniai naujausi istorikai ne tiek žiuri ant atsitikimų paczių, kiek ant dwasios ir priežasčių wisko-kių atsitikimų. Daukanto wieska faktų yra daug ir jie priwiesti, be kritikos; dabartiniai istorikai arba taip wadinami istorijozo-fai, ant pirmos wietos stato kriti-ka faktų. Minėtas wieska yra labai naudingas: čia kiekwienas norintis paimti muų praeitę, at-ras apskytas senowės musų tē-wynę atsitikimus.

2. MEDŽIO PASAKYMAS. VER-TE D. PRIEDAS PRIE UKINJO. IL-žer.
Surinkta čia keletas pasakoji-mų ir jie aprasztyti g ma užimn-čiai. Kas swarbiausia, tai kad skai-tytojas čia siki tiek susipažista ir su kitių kraštų sutwėrimais, su gamta tolimų siaurių ir karsčių Peru wiespatystės kraštų. Su-rinkti szitie pasakojimai: Žwė-jonė ant cėtų (didžiųjų). Susi-kinimas su baltija meska. Medžioklė ant jaguoro ir Terp Kaimu. Kal-bi pasakojimų gėra, tikrai daug labai drukorizskų klaidų.

HYGIENH

Mokslas apie Užlaikyma sveikatos, pagal Berners'a.

(Užbaigta).

9. *Susizalimas.* Susizalusi įnesame i ne pakurtą kambarį, atsargiai iszrėdome (at-sargumas čia labai reikalingas, kadangi su-zalę sanariai labai trapūs ir juos galima su-laužyti) ir apdedame visą kuną iki nosiai sniegu arba smulkiai sutrupintu ledu. Jeigu ne turime nė sniego, nė ledo, reikia tryti su szlapiais, szaltais abrusais, kol ne atsisleis. Kada nekada reikia bandyti padirbti kwėpa-vimą (apie ką jau augszciaus raszėme). Pra-dėjus susizalėliui kwėpuoti, kaip tik jo sana-riai atsisleido ir pastėjo mikliais, perneszame ligonį į kambarį widutiniskai sziltą (per szil-tas ne geras) ir pradėdame kuną isz paleng-vo trinti su sziltomis skepetomis arba paklo-dėmis ir kambarį vis labin iszildome. Kiza-me po nosia ēdanczius skystimus, kaip an-tai amonijaką ir pilame į burną szaltus gė-rymus: atszaldytą wyną arba kawą.

10. *Trankimaisi (nuomariūs).* Nereikia stengtiesi panevali atidaryti užgnaužtą li-gonio kumszčią, arba stabdyti jo trankimaisi, bet reikia perkelti į minksztą patalą ir dabo-ti, idant besitrancydamas ne apszdaužtu. I-dant ne galėtu su dantis kandytoji liežuvi. Įkiszame į tarpą dantų suwytioją skepetaitę.

11. *Nusinuodinimas.* Smarkus nuodai, kaip rugszty, fosforas, žiurkžolės [arseni-kas] ir t.t. gimdo tuojau su nuirijimui smar-kų pilvo ir žarnų skaudėjimą ir smarkius wė-mimus. Swaiginanti nuodai, kaip antai: opium, durnaropės, musmiriai, alkoholiai, prusziska rugsztis apszwaigina juos suwalgius ir gimdo klėjojimus ir durnawojimus.

Kaipo tuom tarpinį waistą nuo asztrių nuodų, kaip nuo sierinės, azotinės rug-szties, reikia duoti ligoniui sumaiszytą vande-nyj sodą, kalkių wandenį ir t.t. ir tai žiurėti, idant ligonis kuo daugiausiai jų iszgertų. Jeigu jis ne gal praryti, tai pilti tuos skysti-mus į nusinuodinusio widurius su sonda. Jeigu nusinuodino su szarmu, negesytomis kalkėmis, tasyk duoti uksuą arba citrinos skystimą su wandeniu. Prie kitokių nusinuodinimų re-ikia pasirupinti, idant ligonis prarytus nuodus kuo greiciausiai galėtu iszventi. Nusinodi-nusiam swaiginancziams nuodais reikia ne duoti užmigti, bet duot gerti drūtą kawą, ant galvos dėti ledą arba laistyti ją su szaltu wandeniu.

12. *Pasikoreliai.* Pasikorelius reikia at-sargiai iszimti isz kilpos, arba nuplanti virvę ant kurios kybo, bet ne duoti nuplanti ant žė-mės, nes galėtu susidaužyti, o paskui gaivinti teip, kaip ir užslogintus. Taigi pirmiausiai pasirupinti, idant kuo greiciausiai szviežias oras prisigriebtu jo planczių. Jeigu pasikore-lis jau ilgiasu kybojo, gaivinti jį su pagelba padirbto kwėpavimo.

Teip kaip užtrozskintus, gaivinti ir per-kuno užtrozskintus. Padirbtas kwėpawimas ne užkenks niekada ir jį galima pritaikyti prie kiekvieno sunkaus apmirimo.

Wisi wienok čia parodyti gelbėjimo bu-dai, kaip jau sakėme, yra vien tuomtarpi-niai, pakol ne atkaks gydymojas. Tasgi, apžiū-rėjęs ligonį, nuspręs kokių jau toliaus reikia waistu.

Žmogaus amžis.

Žmogus, kaip ir kiti gyvi sutwėrimai, ne isz syk tirtu pastoja, bet auga ir drutinas isz palengvo. Atsiranda ant swieto silpnas, nieko negalintis suprasti, augant jam, druti-nasi kunas ir kyla protas, pakol ant galo ne suauga; paskui wėl grįžta atgal, eina silpnyn, protas teipogi jeigu nesimazina, tai nesidi-na ir ant galo, suauodojęs visą užlaikanczią gywastį pajėgą, mirszta ir tuom užbaigia sa-wo amžį. Amžis žmogaus dalinasi į szituos skyrus:

1. *Kudykyste,* nuo užgimimo iki pabaigai pirmų amžiaus metų. Užgimes kudykis yra teip silpnas, kad jis pats nieko atlikti ne gal, jo kuno sanariai silpni. Kaulai nesu-drutėję, mėsos menkos ir silpnos, protas su visu ne apsiweiszka, mažai supranta apie tą, kas aplink jį darosi, jautžia vien reikalą walgio ir miego; jeigu tuos reikalus prideranczią užganėdinsime, kudykis auga ir "drutinas greitali. Isz palengvo atsiranda supratimas, isz jausmų pirmiausiai matymas; pradėda su rankutėmis griebti wiskius daiktus; nužara drutinais; 6 mėnesį pasirodo pirmutiniai, dan-ty; pabaigę asztunto mėnesio kujukės ant tiek susidrutina, kad gal jau kudyko sun-kumą iszlaikyti ir jis gal pastovėti. Jeigu gi to padaryti ne gal, tas vien rodo, kad kudy-kis auga ne normalizškai, taigi turbut ne at-sakančiai buvo augtyas.

Atsakančiai auginant, reikia užgimusi kudykį guldyti į sziltą patalą, sziltai, bet liuosai, ne varžant, užklostyti; patalas turi but minksztas, bet ne pukinis ir teip laikome, pakol kudykis pats ne pradės pasikelti. Sa-kėme, kad kudykis turi but liuosai paguldy-tas, taigi raisziojimas wystyklusose, kaip tai daro Lietuwų motinos, yra ne geras, nes wy-stykliai stabdo kuno augimą ir prideranti jo susidrutinimą. Pradėjus kudykiui kelti, ne werczame jį waikszioti patol, kol jis ne pradės atsikelti ir stovėti. Kudykiui reikalingas geras maistas, paprastai motinos krutis, bet jeigu jose pieno mažai, tai ir karvės pienas tinka; wodingos kudykams yra wiskios ko-szės; neabutinai reikia užlaikyti kudykį kuo czysziausiai. Kudykis nepakenczi ne-dateklimas maisto, o kad pats to prasztyti ne moka, o motinos ne visada į laiką papeni,

todėl daugiausiai kudykių mirszta, ypacz gi ne apszwiasta žmonių seimynose. Nepaken-czia vaikai ir wiskioji ligų, todėl tai daugelis tokių ligų, kokios suaugusiems suwisi nepa-vojingos, daugelį mažų waikų į kapus nuwa-ro. Todėl apsigirus kudykiui, reikia kuo grei-ciausiai pakwiesti iszmanantį gydymoją, o saugotiesi pagelbos wiskioji neiszmananczių felczerių, kurių pagelba greiciaus gal silp-nam kudykio organizmui užkenkti, negu pa-gelbėti.

2. *Waikyste;* nuo 2—7 metų amžiaus, taigi iki laikui, kada pradės waikas mesti pryszakinius dantis. Kunas waiko waikystos amžyje auga greitai, kyla umai ir protas. Smegens nuolata auga ir drutinas. Waikas mokinasi waikszioti, kalbėti. Tėmyja wiską, kas aplink jį darosi ir stengiasi pats daryti tą, ką mato kitas darant ir ką girdi. Rupina-si labiausiai apie pasilinksmimus ir pasira-minimus. Besibaigiant antriems amžiaus me-tams turi jis jau visus pryszakinius dantis, isz viso 20, septintuose metuose pradėda jie iszplyti.

Kaip tik waiko protas pabudo, iszmintingį tėvai privalo juos prideranczią augyti, idant jie pastotu naudingais sanariais savo tautos; reikia saugoti juos nuo wiskios piktos įtek-mės, ypacz gi saugoti nuo wiskioji piktų pa-veikslių, nes waikai wiską stengiasi megzdžioti, jie wisko mokinasi nuo suaugusių; reikia pra-tinti prie geros rėdos, prie kalbėjimo teisy-bės ir prie gero, protui suteikti atsakančius pasilinksmimus. Apzwiestų tautų motinos suteikia waikams tinkanczius jų amžiui pa-veikslius ir suprantamai jiems iszaiszki-na, ką toki paveiksličiai reiskia ir tokiu bu-du waikas, uejausdamas to, pradėda mokin-tiesi. Antai Wokietijoj yra daugybė rando ir miestų parengtų namų ant auginimo darbi-nių waikų. Wiskius paveikslius ir tokius waikų iszsilavinimui proto įnagius suteikia valdzia, iszmintinga gi waikų augtytoja stengiasi paliktus waikus prideranczią raminti ir bowyti, teip kad tuom pakelia jų protizskas pajėgas. Tokių namų, wadinamų waikų dar-žais, yra gana ir Amerikoj, yra ir Wilnijoj; bet niekur jų nėra po Lietuwos kaimus, nors čia, ne mokant motinoms prideranczią waikų au-ginti ir jų protą pakelti, jie butu labai reika-lingi.

3. *Vyresnis waikystės amžis;* nuo 7—16 metų. Wieton iszplyusių pryszakinių dantų užauga waikams kiti. Asztuntuose, dewintuose, deszintuose ir wienuodiktuose persimaino ir szaliniai dantys; dwylktuose iszauga dar wienas krasztutinis dantis. Wisas kunas isztyt-na, mėsos susidrutina. Smegens priauga iki savo paprastam didumui, bet wėdų kaulai auga dar toliaus, pertai ir wėdo pavidalas dar persimaino. Ant sudrutinimo waikų ta-me amžy reikalingas jiems wiedo darbas, kurį jie ir nesuprasdami reikalo, labai me-gsta.

Mergaitės auga greiciaus, todėl pas jas tasai amžiaus skyrus pasibaigia priaugus 14 metų.

Waikus jau reikia isz tikro pradėti mo-kyti ir tai be perstojimų bet mokslą malszyti su atilsu, wiskiais pasiraminimo budais. Sudrutinti fiziskas pajėgas galima per gim-nastiką, czužinėjimą, paswaiksziuojimus, plaukynėms ir t.t. Nereikia wienok daleisti, idant fiziskas darbas imtu wirsų, nes tasyk iszsilavinimas protizskas apsiostoto.

4. *Jaunikaiszi amžis,* nuo 16—24 metų ir iki wiskizam užsibaigimui augimo. Tas am-žiaus skyrus pas mergaites trunkiasi nuo 14—20 metų. Tame amžiaus laikė wyrizskiai susidrutina, pradėda jiems angti barzda. Kunas yra jau suwisi iszsidirbęs, teipogi ir kaulai, iszauga ir paskutinis, teip pramintas iszminties dantis. Kiekvienas iszsiurenka sau darbą ir pradėda dirbti pats ant saws. Tame laike reikia rupintiesi ir apie drutinimą fi-zizskų pajėgų, bet ne kasztais protizskų. Persimainant balsui, taigi perseikiant žai-kiskum į wyrizską, reikia labai saugoti gerkle; saugotiesi nuo alsinanczių giedojimo, nes alsinant gerkle, galima ją pagadyti, o kaip kada nuo to gal atsirasti ir gerkles ligos.

5. *Vyrizskas arba suaugęs amžis,* nuo 24—50 metų. Yra tai ilgiasias perijodas; per tą laiką kiekvienas žmogus atlieka swarbiausius savo amžiaus darbus. Pradžioje to pe-riodo kunas dar miklus, bet krutinė ir pecziar dar vis auga; antroje pusėje to amžiaus pe-riodo žmogus palinkęs jau prie tukimo, o su tuom podrag labiaus linkęs prie išėjimosi negu prie krutėjimo. Kunas jau su visu isz-sidirbęs ir protas pakila iki augszciausiam rubežiui; wėliaus jau protas nepakyla. Saugojimas savo sveikatos tuose amžiaus laikuo-se remiasi ant wieslės užsiėmimo ir darbo; jeigu wieslės darbo priverczia žmogų ilgai sė-dėti ant wietos ne swiekame ore, arba prie wienpuszko wienų organų darbo, tai reikia kuo daugiausiai liuoso laiko apwerėti ant ligo paswaiksziuojimo ant szwiežio oro; jeigu wieslės darbo priverczia mus suauodoti wisa-da wienas ir tas paczias kuno dalis, mes pats privalome suteikti darbą kitoms dalims, nes kitaip tos dalys susilpnės; jeigu dir-bame rankų pajėgomis, privalome suteikti dar-bą ir musų protui, taigi atliekam laiką suauo-doti ant skaitymo knygų. Szwiežias oras, geras maistas, maudynės szaltam wandenį, cys-tumas ir gera kniga reikalinga ant užlaikymo kuno ir proto swiekatos.

6. *Senatvė;* nuo 50—70 metų. Senatvės amžy kunas eina silpnyn, subliukszta. Dan-tyz nusigalanda, plaukai pradėda žilti. Ku-nas palengwiaus suauodoja maisto dalis ir pajėgos eina silpnyn. Protas žmogaus, pa-mokytas daugelio gyvenimo datyrimų, teip sakant, nunoksta; szalczius žiurme į wisko-kius atsitikimus; geriausias seniai tinka ant per-tikrinimo kitų, negu ant karės už savo nuo-

mones; seniai aiszkiaus suranda teip geras kaip ir silpnas puses kokio nors daikto. Se-niai atsargesni, retai terp jų atsiranda leng-watikiai. Paprastai senatvę žmogus retai isz-moksta ko naujo, bet užtatai geriaus moka suauodoti ir pritaikyti tą, ko seniaus iszmō-ko. Kaip sakėme, senatvę kunas eina silp-nyn, taigi ant užlaikymo jo twirtybės reika-lingas yra szwiežias oras, geras ir maitingas maistas.

7. *Žila senatvė;* nuo 70 metų iki myriui. Darbai kuno dalių susilpnina, teipat ir pati fizizka kuno pajėga. Kunas sukusta, oda pasidaro minkszta, subliukszta, susiraukszė-jusi, parva darosi palsza arba pagelsta; gys-los po oda iszsiupczia, kaulai supurpsta ir pasidaro trapiaisi, teip kad užtenka menko sudawimo, idant jie sulūžtu. Plaukai su visu pabalsta ir nuplinka, susiretina; dantys nyksta su visu ir todėl apatinis žandas labiaus atsikisza į pryszaki. Kramtymas ir ryjimas maisto apsiunkina, kalba stojasi ne aiszki. Wisos pajėgos eina silpnyn, jausmai ir pro-tizskos pajėgos mažinasi vis labiaus, teip kad seneliai ant galo protizskai pavirsta į waikus. Ažaina ant galo isz palengvo mirtis teip, kad toksai sulaukęs žilos senatvės senelis užgesta isz palengvo lyg žiburyz, netekus aliejaus lampoje, žinoma, jeigu kokia nors ne

tikėta liga gywasties pirmiaus ne pakerta. Sulaukę žilos senatvės reikalauja ramu-mo ir prižiūros. Maistas jų turi but lengvai perdirbamas, toks kaip antai pienas, kapota mėsa ir kitoki maitingi valgiai. Reikalauja jie kuo daugiausiai szwiežio oro ir szilumos. Taigi ta privalo jiems suteikti tie, kurie juos prižiuri ir daboja.

Rubežius mūsų amžiaus yra septynesde-szintis, o daugiausiai asztuonesdeszintis me-tų. Mažas wienok žmonių skaitlius ir tų metų sulaukia; dar mažiaus iszgyvena iki 100 me-tų, nors žinomi yra atsitikimai iszgywenimo iki 180 metų. Bet kad widutiniskai ant kiek-wienų 30 žmonių ant visu žemės iszpuola per metus wienas gimimas, o ant 35 wiena mirtis; isz to matyt, kad skaitlius žmonių ant žemės nuolatai didinasi. Widutiniskas žmo-nių amžis seniaus, kada žmonės buvo mažiaus apszwiesti ir nežinojo kaip nuo ligų apsi-saugoti, buvo trumpesnis, pakilus wienok ap-zwietimui ir pildant higienos prisakymus, amžis pasiilgino; jeigu tuos prisakymus pa-zyz dar labiaus ir wisi juos pildys, tasyk wi-dutiniskas žmonių amžis dar pasiilgs toliaus.

Saugokitės Afrikos!

Europos laikaszcziai, kaip ir priwatizskos isz Bremos žinios, paduoda, kad daug lietuwių, y-pacz gi isz Žemaitijos, keliauja dabar į pietinę Afriką, ypacz gi į Transwaaliaus miestą Johanisbur-gą, turbut paklausę keno nors melagingų iszgyrimų to krasztu. Chicagoz woksizskas laikaszczis, "Abendpost", patalpino 36 nr. raszją dailidės Henriko Wolny, perserginti norinczių į pietinę Afriką keliauti. P. Wolny pir-miaus gyweno Chicagoj ir apsi-stojus darbas Amerikoj, iszke-liawo į Johanisburgą, kur gywe-na jau 9 swardžes. Sako jisai, kad Johanisburgas—teip sunku yra gauti darbą, kaip iszlosyti didžiulią laimę ant Louisiados loterijos. Pats Wolny gawo darbą. Dienos uždarbis muringui ir dailidžiui prie statymo namų, prie 8 wa-landy darbo, yra 1 swaras sterlin-gas (5 dol.). ant dienos; gyweni-mas su walgiu kasztuoja ant swardžės 2 swarai sterlingai (10 dol.), taigi turint darbą, galima wis ką nors užėdžyti. Paskuti-niuose wienok laikuose tiek čia atkako wiskioji amatnykų ir dar-bininkų isz wiskioji swieto krasztų ir wieszpatyzszių, ypacz isz In-dijų ir Australijos, kad labai sun-ku darbą gauti. Daugelis atka-kuoj skaudžiai apsigawo: norėtu i-z-čia i-zwažuotu, bet nėra isz ko Paprasti darbininkai ne mokanti nė jokio amato, čia nė jokio darbo gauti ne gal ir jeigu ir pasitai-ko, kas atsitinka labai retai, tai gawna toki po 5—6 shilingus ant dienos (\$1.25—1.50); pa-prastus darbus čia atlie-ka juodieji kafrai, kurie pasiga-nėdina 1 swaru sterlingu ant ne-dėlios, taigi paprasti darbininkai isz syk atsiranda sunkiose iszly-gose. Užlaikymas ir apsiardė-mas čia labai brangus. Apie pre-kes wiskioji produktų, laikaszczis "Hamburger Korrespondent" szie-tyte apraszto. Suklėlis degtinės kasztuoja Johanisburge 2 markes (apie 50c); cigarų už 1 markę ne galima rukyti, geresni kasztuoja po 2, 3, 4, ir 5 markes. Buteliu-kas alaus kasztuoja 4 markes (apie 1 dol.); butelikuas paprasto wyno 10—20 markių. Warinių arba nikeliųjų smulkųjų pinigų su wisiu nėra. Užėgios namuose, už wiskyne ir walgi, reikia mokėti po 20 markių (5 dol.) ant die-nos. Nuo atkakusių ateiwijų čia dabar reikalauja sawo krasztu už-rubežinio paszporto, paliudyto Transwaaliaus konsuliasu, kad at-kačės turi užtektinai turtų ir ne bus sunkenybe krasztui.

Oras teipogi čia nepersweik-šingias, kadangi nuo karszezio umai pereinti į szaltį. Ligonbu-čiai wi-ada pi-ni ligonai, atka-ke čia asperga paprastai tuojau drugin. Laukai apie Johanisbur-gą niko ne turi putruklinczių: kur tik žiuri, niekur žilios piowas arba žaliuojanczių medeliu—wi-sur matai wien raudoną akmenį arba tokia jau raudoną žėmę. P. Wolny užbaigia sawo persergė-jimą, sakydamas: tegul kas sau daro ką nori, bet tegul į pietinę Afriką ne keliauja, nes skaudžiai ap-igaus.

Swetimi Balsai.

Terp maskolizskų laikraszzių

"Moskowskija Wiedomosti" ir "Grazdanino" užgimė gana kar-sztas ginczas už stacziatikystę.

"Moskowskija Wiedomosti", pa-weikslan, stengiasi kitus perti-krinti, kad wisuose Maskolijos krasztuose, net ir ten, kur suwisi stacziatikų nėra, stacziatikystė turi but laikoma už wieszpatauj-tantį tikėjimą. "Grazdanin" tokia nuomone laiko už netesingą ir sziteip atsiliepia apie Lenkiją.

"Man rodosi, kad pripažinimas stacziatikizskos bažnyczios už wieszpataujanczią krasztu, kuriame wisa gywentojų dauguma isz-pažista katalikystę ir yra tuom, kad tasai klausymas pasilieka ne iszrisztu ir padirba dirwą, ant kurios nisyse per karsztų atsi-rando pasikėsinimai wersi kitus prie wieszpataujanczių tikėjimo arba spausiti to krasztu bažny-czių. Lenkijoj swarbiausiu, pagal skaitlių gywentojų, tikėjimu yra katalikystė ir todėl tai daug isz mintingiaus wadinti musų tikė-jing czionai waltijos tikėjimu, o ne wieszpataujancziu, nes wieszpataujanczius jos prie iszlygiu su-wi tikėjimo Lenkijoj, suteikia kaip pasakiau, dirw wiskieims negeistiniems nesuapratimams tarp prasty žmonių.

Toliaus "Grazdanin" sako. "Abelnai, klausymą apie tikė-jimą reiktu wartoti atsargiaus. Pas mus yra eilės wiskioji už draudimų ir apskunkinimų dėl tarnystos ir tai specijalizskai ka-talikams". "Jeigu jie likosi iszduoti, ma-tomasi, sawo laike, buvo ant to pamatas ir reikia jų prisilaikyti, nors man sunku suprasti, kuom katalikas konduktorius ant Pri-wysliuio geležinkelio gal but pa-wojingesniu už kataliką direkto-rį departamento wisi Masko-lijai ir sztai su kuom sz niekaip negaliu sutikti, tui su galėjimu, idant per tokius uždraudimas ir apskunkinimas dėl katalikų kaslink tarnystos, ant iszsiluo-sawimo nuo tų uždraudimų, ka-talikai mainytu sawo tikėjimą, pastotu stacziatikiu ir wakar ne-wertas pasitikejimo, szgidien bu-tu priimamas į tarnystą ir wertas pasitikejimo kaip stacziatikis. Tuom tarpu teip pas mus yra ir nieks to ne nupekia, bet pa-giria".

"Tuom tarpu niekuom dau-giaus, kaip tuom apsiweiszka ne guodonė stacziatikystės, nes tas aiszkiai parodo, kad stacziati-kizskas tikėjimas stojasi pamatu bjauriam - sawizinos prekiawimui dėl gawimo kokio nors urėdo. Atsisakykie nuo sawo tēdų tikė-jimo, atszadėkie sawo krikeztu, paniekinkie sawo tikėjimą ir pas-kuoi kreiwai prisiekie, pastokie pardawėju sawo bažnyczios ir e-ikie į musų bažnyczį, o už tuos dailius darbus gausi tą wietę, kurios tu, kaipo katalikas, gauti ne turi tiesios; kreiwai prisiekie, ir judoczius sawo bažnyczios tu apturi tiesę wadinti sawę wertu pasitikejimo tarnu maskolizskos wieszpataystės; nuo tada tau ga-lima pawesti ir maskolizską garbę ir wiską".

Gaila, kad "Grazdanin" nepa-žista wiesų kwailų ir nedorų cę-ų užwirtintų tiesių ir padawady-mių wietinių administratorių wi-suose ne maskolizskų gawialų ap-gywentuose Maskolijos krasztuose ypacz gi Lietuwj; padawady-mi tie padirbti beprotizskų sa-trapų, pradėdant nuo Murawje-wo, baigiant dabr stimpan-cziu Orzėwskiu. Wisi juk tų

Mitingai.

Subatoj, 20 Wasario, 7 walan-dą wakare, salėje F. Majausko, 3301 Laurel st., bus mitingas Lie-tuw: Rep. Klubo 6tos wardos, ant kurio wisi aplinkiniai lie-tuwiai szirdingai yra užprasomi pributi. A. OLSZEWSKIS, prez.

Subatoj, 20 Wasario, 7 walan-dą wakare, salėje po nr. 4500 Paulina st., kertė 45tos ul. Liet. Republ. Klubas Keistuczio laikys sawo metinį mitingą, ant kurio bus rinkimas naujos administracijos ir apswarstymas kitių swarbių rei-kaų; dėltoju užprasome kuodaus-čiai lietuwių ant szio mitingo susirinkti. S. SZLEPAWICZIUS.

Nedėlioj, 31 Wasario, tuojau po sumai ir Utarnykę, 23 Wasa-rio, 8 walan-dą wakare, salėje L. Adulko, bus mitingas norinczių su-rengti statymo namų ir skolini-mo draugystę. Užtai wisi norinti prie jos prigulėti, teiksitis ant szų dwiejų mitingų pributi. KOMITETAS.

Nedėlioj, 21 d. Wasario, 12tą wal. widurdienio, metinis mitin-gas Dr-tės D. L. Witauto, ant kurio yra užkwiecziami wisi senariai tos draugystės pributi, nes bus rinkimas naujos adminis-tracijos ant szų 1897 metų ir yra daugybė naudingų ineszmy ant apswarstymo. Už neprisiwim-ą buamė pagal Dr-tės įstatus.

Teipogi yra užprasomi ir tie, kurie norėtų prisirasztyti prie wirsz minėtos Dr-tės, kol dar pigus įstojimas, nes naujai įstoję sawarys gali gauti uniformą pikt ant labai pigių iszlygių. Tai yra gražiausia Dr-tės wisjo Chicagoj. Neuzmirszkite! A. Zemaitis, prez.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugu: Juozo Ruszio, isz kaimo Kunigo, Retawo parw. ir Juozo Pociaus, isz kaimo Tautwili, Laukawos parw.; abudu Teisau pawie-to, Kauwos gub. Jis pats, arba kas kitas teiksia duoti žinį ant szito adreso:

Frank Bardauskis, 88 Rebecca str., Allegheny City, Pa.

Pajieszkau Elzbiętos Paulakacziu, tės, paeinanczius isz Kauwos rėd. Pane-wedžio paw., Laukawos kaimo. Jį perel-tą pawasari atwadiawo į Kingston, Pa. o dabar nedidau kur beiranda. Kas apie jį žino, teiksia žinį ant sawo adreso szito: P. Liepa, 2012 Marine ave., Providence

Pajieszkau sawo pusbrolio, Antano Lazdausko, paeinanczius isz Kauwos rėd., Reseinių paw., Augantas žylinų kai-mo; 5 metai kalb Amerikoj. Jis pats, ar kas kitas, teiksia duoti žinį ant szito adreso: Antanas Waikus Box 214, E. Setauket, L. I. N. Y. (6-3)

Pajieszkau sawo draugo, Kazimiero Globio, paeinanczius isz Kauwos rėd., Reseinių paw., Widuklės parw. Jis pats, ar kas kita, teiksia duoti žinį ant szito adreso: Kazimieras Jurkus 128 Breker st., Scranton, Pa.

Pajieszkau sawo draugo, Ignaco Walawio, paeinanczius isz Kauwos rėd., Panewedžio paw. Jis pats, ar kas kita, teiksia duoti žinį ant szito adreso: Karol Barauskas, 731 Van Horn st., Chicago, Ill.

Gromatos ant paczto.

1898 Remeswilek P. 1750 Pocius Luch 1814 Barstis Toward 1750 Putala Teresa 1805 Hrazdowski N. 1757 Raczowski K. 1823 Brilicki Barbara 1758 Raczowski L. 1823 Joneczi F. 1761 Raczowski R. 1824 Janas Frankand 1774 Raczowski R. 1825 Dillaskis Anton 1775 Samis Luch 1825 Dominas Jowek 1758 Shprege H. 1827 Janas Kozka 1759 Sokolczyk M. 1760 Kotas Jan 1758 Sokolczyk Anton 1760 Kuzin Anna 1828 Sanlis Dominik 1760 Lerdas Helene 1810 Szepczyk Jurgis 1762 Libeckis Petrus 1816 Turak Mikula 1762 Markowicz Maria 1820 Vancus L. 1763 Markowicz J. 1824 Walawicz Luch 1768 Norwicz M. 1841 Wlzigis Petrus 1774 Choczinski W. 1842 Raczowski P. 1847 Zikonis Jurgis 1784 Plazker Frank 1847 Zikonis Jurgis 1850 Zukowsky Rosalia

I SKAITYTUJUS.

Su žiniomis "Lietuvos" numeru pasibaigia "Hygiene, arba mokslas apie užkaišimą sveikatos", o ateinančiam numerui prasidės talpintis geriausia, naujiausia ir už vis reikalingiausia mums kniuga: "GEOGRAFIJA" (Žemės aprašymas). Sulyginti dar ne turėjome lietuviško kalboje atsakancios "Geografijos", taigi šita, galima sakyti, bus pirmutinė.

Bus tai dideli kniuga ir trauksis per laikraštį ilgą laiką—pakol pasibaigs.

Pirma jos dalis, arba Fizinė Geografija, bus apdirbta pagal darbą Edinburgo universiteto profesorius, Archibaldo Geikie; II gi dalis pagal darbą garsaus prancūzo, El. Reclus ir kitų geografų, ir tai kiekvienam ir mažai apsuviestam suprantamoji formoj.

Taigi, kurie tolesnės perskaityti tą brangų veikalą nuo pat pradžių iki pabaigos, pasiskubinti užsisakyti "Lietuvą", idant nuo pradžių gautumet ją perskaityti, neperskaityt pradžių, nesuprasite jos ir tolesnio aprašymo.

Teipogi tiems, kurie jau yra skolingi už "Lietuvą" ir iki šiol jokios apie savą žinios ne davė, ar nor toliau skaityti ar ne, ši numerį siunčiame paskutini. Kas yra kaltas, o nor toliau skaityti, tegul atsiskaido, tai dar palaikysime, pakol laikai pagerės.

RED.

Wietinės Žinios.

— Mikola Naudanckas, maszinista dirbtuvė Goodvill'o, nu-puolė nuo kopeczių ir nusilaūzė net keturis sžonkaulius. Pasauktas ambulanso vežimas nuvežė jį į gyvenimą, po nr. 885, 33 Court.

— 14m. Danielius Hicks, kurio tėvai gyvena po nr. 3726 ant Archer ave., isėjo iš namų ir praužo. Policija iki šiol nē jō kio praužusio pėsako nesuradė. Turbut su juom kokia nors nelaimė atsitiko.

— Pradžioje Kowo, Chicagoj prasidės egzaminai norinczių gauti wietas miesto policijoj. 2 d. Kowo bus egzaminai ant poruczių norinczių pastoti kapitōnais, 3 d. Kowo seržentų norinczių tapti porucziūkiais, 4 d. Kowo egzaminai policijantų ant desk seržentų ir 5 d. Kowo policijantų norinczių tapti patrol seržentais.

— Chicagoj policijos wirsinj-kas gawo atsizakimā nuo kokio ten John Love, farmerio isz Elk City. W. Va. Raszantis, matomai ne twirtas raszėjas, nes jo laiszkų sunku buvo suprasti; tiek wienok galima buvo dasiprotėti, kad Love yra naszlys be waiky, apie 50 metų amžiaus, ir iszgirde, kad Chicagoj yra didelis wargas, no-rėtu apspaciuoti ir tokiu budu isztraukti wieną merginā ar naszle, nuo 30-40 metų, isz wargo. Kaip tik ta žinia praplito, tuojuas atsi-saukė diktai moterų norinczių, idant jas Love isz wargo iszwadnotu.

— Chicagoj laikraszciai prane-sza apie užpuolimą szwedų ant lietuwiniųjū laike weselijos. Lie-tuwys Bagdonis kėlė weselijā Kerulio alaus pardawinyzioj, ant 22 ul. Lietuwiams besilinksmi-nant, isiwertė ten trys girti szwedai ir prisikabino prie we-selinyjū. Reikėjo szaukti policijā, kuri sumuztus szwedus ir suras-zawojo. Toliaus jau weselijā atsi-buwo be jokijū trukdynų.

— Danielius Mc Carthy, kuri-si užmūzė sawo pocių gywe-nime jo motinos ir užtai likosi ant nužudymo sudo nusprėstas, bus dar šiz nedėliā nugalabintas. Draugai Mc Carthy kreipėsi prie gubernatoriaus Tannero su pra-szymu apmāyinti baumę ant kšlėjimo ant wiso amžiaus, tas wienok ne rado ant to tinkanczių pamatų.

— Po nr. 122 Washington Boulevard gyweno wiename kam-barj dvi szirdingos draugės: Gus-jie Dixon ir Maggie Amon. Žinoma, terp moterų szirdinga meitė tankiai pūwirsta į piktmus. Teip ir cziā nūsitiko ir tai kaip sako, už kokius ten juodus usus. Drauge gywenanczius biciaulės

susipeszė ir wiena kitai pradėjo kasas rauti. Ant galo Dixon pa-griebė kirwį ir su juom teip ilgai daužė sawo prieszinijū ir galwā, kol ta nepuolė. Sužeistā nūgabė-no į pawieczio ligonbiū, kur su-žeidimus rado labai pawojingais; jos prieszinijū gi užrakino ant policijos stacijs ant Desplaines ul.

— Du italijonys: Joseph Ber-nasconi ir Baptiste Milletti, užėjo į alaus pardawinyzioj teipogi italijono Cascasa, po nr. 378 De-arborn ir pareikalawo walgio; be walgydami wienok susibarė: wie-nas mat norėjo teisiuti anarchiz-mą, o toksai swieto surādymas ne patiko kitam. Norėjo iszriszimą to klausymo palikti peiliams, kokius laikė rankoj, bet alinyezios sa-winkas to ne nedaleido. Pries-zinijū susitarė sueiti wakare ant Lake Front ir ten užbaigti nesutikimus. Isz tikro prieszin-ka ten atėjo ir nežinia ar wēl pradėjo ginezus, tik nesutikimai pasibaigė tuom, kad Bernasconi nusowė apginejā anarchizmo, Millitti, kuris atėjo cziā be ginklų. Užmūzėjā policijā su-ēmė.

— Halėje Greibero, po nr. 989 N. Robey str., terp susirinkusių ant pasilinksmiūmo užgimė pestynės. Policijantas Hearle ban-dė besipeszanczius perskirstyti; jam ant pagelbos atėjo policijan-Fred Zierke; susirinkę, pamatę jeinančius policijantus isz syk palowė peszės, bet paskui jų piktmas atsikreipė priesz polici-jantus ir koksai Denny Norton, pagriebęs kedę, dawė su ja policijantui Hearle į galwā ir skaudžiai jį sužeidė. Nežiūrint ant to, griebė jis Nortoną už apikaklės ir iszwedė ant ulyczios; susirinkę ant pasilinksmiūmo sekė paskui; kiti gi policijantas, Zierke, iszitraukęs rewolwerį, gynė sawo draugā. Szowė jis kelis kartus, tikėdamas, kad ant szuwių atsirado daugiaus policijan-tų, bet tas ne gelbėjo: iszlydėję pradėjo juo labiau spausiti polici-jantus ir koksai O'Connor drožė Zierkē su kumszcziā į tarpakū. Tasgi su rewolweriu muszė O'Connor į galwā, bet teip nelai-mingai, kad rewolweris szowė ir kulka pataikė į smegenis ir tokiu budu tas ant wietos atliko. Po laikui atsirado patrolinis wežimas, bet jam likosi wien nu-gabenti užmūzėjū ir morgu ir suimtą ant policijos stacijs.

— Isz Liet. Kliubo Algirdo, 7-tos wardos.

Algirdo Liet. Republ. Kliubas 7-tos wardos laikė sawo metinį susirinkimā salėj Szemaizcio, 650 So. Canal str., nedėlioj 14 Wasa-rio, 1897m. ant kurio likosi isz-rinkta nauja administracija:

Ant prezidento—Louis Getz, 62 W. 15 str.; Vice Prez.—Joseph Mustaiko, 642 So. Canal str.; Kasierius—John Szemait, 650 So. Canal str.; Sekretorius—Matthew D. Gaskett, 139 W. 15 str. 1 d. dele-gatus Lietuw. Polit. Susiwiens. F. P. Bradchulis, Anton Knis-tawt, ir Frank Klonis.

Prie dabojimo twarkos laike susirinkimo: Michael Burwid, Felix Bartkewicz ir Stanley Moc-kewicz.

Ant kalbetojų ateinančiam Campaign: F. P. Bradchulis, M. D. Gaskett ir Masionis.

Prez. F. P. Bradchulis, Sekr. Louis Getz,

Maskinis Ballius. (Mas-querade Ball) Subatoj, 27 Was-ario d. drau lietuwiszka mas-kinj balių, po nr. 3301 Auburn ave. Kiekwienas isz wyrų ir merginų teiks priūti persidė-lyczynomis (maskomis). Kuris isz wyrų ar merginų juokingiūwisi bus apirėjęs, anturės užtai puik-ias dōwanas. Ant balius graijs puiki lietuwiszka muzika.

Wius lietuwis ir lietuwaites szirdingai užpūzau atilinkyti. Su gūdone. L. Azukas, 3301 Auburn Ave.

Balius!

Subatoj ir nedėlioj, 20 ir 21 Wasario, drau balių pasilink-smiūmo dēl sawo pažystany ir susiedų, ant kurio graijs puiki muzika, bus szokiai ir kitos puik-ios zabowos, ant ko wius užpūzau atilankyti. Ballius bus po nr. 4612 Atlantic st.; pra-sidės 6 walandu subatos wakare. Su gūdone P. KARECKAS.

P.F. Bradchulis,

Notary Public & Claim Adjuster.

Izdribu wisokius dokumentus ir kaip mokantis ant adwokato už-simu wisokiomis promomis. ypacz priesz kompanijas už sužeidimus. Teipgi kolektawoju skolas už bur-da ir algas ir duodu roda kiek-wienam atsikime. Wiengenczei turedami koky reikala szaukites pas sawo wiengenty.

F. P. Bradchulis, 630 So. Canal St., CHICAGO, ILL.

Dr. Marija Dowlatt, Lietuwe. Pacinanti isz Kauno Gubernijos. 838 W. 18th Str.

Pirma ligonius adyose: nuo 9 iki 12 priesz piet ir nuo 6 wakare. Telefonas: Canal 137.

Augustas Kilewiczius 3301 Laurel Str. kertė 33-ios. Arba ant 3252 Laurel St., Pigiūsiū iszwacioja:

ANGLIUS ir MALKAS. Teipgi užima perkaustymu (per-mufawimu) wisokių dalkų, permaltū wietā sawo gywenimo. Pirmā uprā-tymus ir per gramatas isz tolymesnių daliū miesto, kas ko reikalaujate, tegul paraso, o tuojuas pribus. Wisą atlieka pigiau kaip kiti.

"RYTAS" NEDELINIS Laikrasztis ISZEINA WATERBURY, CONN.

Yra tai wienas gryniausiu, kas link padawimo Amerikoj Lietu-wiszku laikrasziū. Iszleidžia-mas krizesz oniszoje dwasioje. Žinių daugiusiai apie Amerikos lietuwijū reikalus.

Ant metu tiktai \$1. Welitina kiekwienam jį skaityti. Raszykit ir pigius sisykit ant adreso: Rev. J. Zebris, 34 John St., Waterbury, Conn.

Didelis Ballius. Worcester, Mass. Dr-tė Sz. Juozapo ringia didelį balių ant 26 d. Wasario, priesz pat Už-gawėnes, salėj St. John Baptist, ant Bartlet Place, ant kurio gra-ys gera muzika, bus szokiai ir kitos graizios zabowos. Prasidės 7 walandu wakare. Įeiga 25c. Wisas lietuwis ir lietuwaites szirdingai užkwieczwame atsilan-kyti. (20-2) KOMITETAS.

I Liet. Rep. Kliubus.

Praneszu godotiniems wirsinj-kams ir wisiems snariams Lietu-wiszku Republikoniszku Kliubų, idant teiktusi iszrinkti isz kiek-wieno kliubo po tris delegatus į "Illinois Lithuanian Rep. Al-liance" ir prisijūti juos ant kon-wencijos, kuri bus laikyta 21 d. Wasario, 1 walandu po pietų, salėj F. Majausko, 3302 Laurel Str., dēl aprinkimo naujos admi-nistracijos, wirsz minėtos "Ill. Lith. Rep. Alliance". Ant konwencijos, apart rinkimo wir-szininkų, bus indorsawinias kan-didato ant miesto majoro ir ap-swarstymas kitų politiszku da-lykų, ant kurių kiekwienas isz prisjūtų delegatų turės lygų balsą. Su gūdone P. J. Jonaitis, prez.

Lietuwiszkas Teatras.

Pittston, Pa. 22 d. Wasario, salėj po bažnyczia, Teatraliska Draugystė atgrajys ketwirtį teat-rą, po wardu "Ponas ir Mužikai". Prasidės pusiau asztuntų walandu wakare. Tikietai ant teatro po 35c. 25c. ir waikams po 10c. Drama "Ponas ir Mužikai" yra parasyta isz baudžiawos lauko 1862-1865, taigi kiek-wienam lietuwui bus žingeidū jį pa-matyti. Aktoriai ir aktorės yra iszsilawinę gerai, taigi yra wilitir, kad teatras nusiseks kuogeriau-siai. Dėltoji wius lietuwis ir lietuwaites szirdingai užkwieczwame atilankyti.

TEATRALISKA DRAUGYSTĖ.

Antanas Ballius.

Nedėlioj, 28 Wasario, Czechisz-koje salėj "Naodny Sin", 585-587 Centre ave., kertė 18tos, "Drau-gystė Lietuwos Sunj", Chicagoj, turės sawo antrą balių, ant kurio graijs puiki muzika, bus daugybė jaunimo, szokiai ir kitos graizios zabowos. Už tai wius lietuwis ir lietuwaites szirdingai užkwieczwame atilankyti ir pasilinksminti priesz Užgawėnes. KOMITETAS. (13 ir 27 Wasario)

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....53c. Prusiskos markės po.....24c.

Izsiluncziame in wius miestus ir miestelius wius A-merikos wisokius dalktus, kaip tai: Maszinas del sfiwi-mo, Maszinas del drukawimo gramatu, Siutus, Overke-tus, Wargonus, Armonikas, Graijjamas Deitutes, Klarne-tas, Fleitas, Basetles, Skripkas, Gitaras, Triubas, Žiuro-nus, Britwas, Pellius, Wideličius, Szauksztus, Strielbas, Rewolwerius, Laikrodzius, Laikrodelius, Lencigelius, Kompasas, Žiedus, Auskarus, Abrozus ir wisokius kitus dalktus. Teipogi padidiname fotografijas, dirbdiname lukstus del laikrodeliu ir t. t. Prisiluncziame kataloga kožnam dykal.

Adresawokit teip:
Kelpsch, Noreiko & Co.,
56 Fifth Ave., CHICAGO, ILL.

A. SILHA & CO.
551-555 Blue Island Ave.
kertė 18-tos ir Loomis ul., CHICAGO.
Užlaiko didžiausią krautuwę

DRAPANU ir APAUTUWO

Didelis sztoras pilnai užwertas rietu wems naujasių wasarinių palčių, žiponų, kelnių, kepurų, skrybėlių, marszkinų, czewerykų, ir t. t., o prekęs pigiausios keip wisur. Prie to užlaiko wisokių kufarėlius, dėžiutias (walizas). Paran-kiu yra priwaziuoti, nes streetkariai pri-eimu isz wisų daliū miesto.

Lietuwys Kazimieras Ramanaukas, kurį cze ant fotografijos matote, yra kler-ku toje krautuwėje ir lietuwiams, tena perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas prekas, per ką kiekwienas perkantis gali but tikru, kad gaus teisingā taworą ir nē ant wieno cento nebus ap-gauto.

Ben. Hatowskis.
627 S. Canal kerte Judd, Chicago, Ill.

Dirba, taiso ir paduoda:
LAIKRODZIUS, LAIKRODELIUS
Lencigelius, Žiedus, Spilkas, auskarus
ir teip toliau.

Kas nori gali gauti puikių "Gold Filled", 14-ko Karatų, ant 15 akmenų su tikrais Elgino w idurais laikrodžių nuo \$17 iki \$20 ant iszmokes cziū, mokėdamas tik po wieną dolerį ant nedē-los.

Kas tik ko reikalaujate atleikite pas mane, pirksite wisą pigiau kaip kitur.

Ziegorela cziutyimas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkos 10c. Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrim "Elgin" ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

EIKIT PAS RUBINĄ,

dabar asz gywenu po nr.
544 Blue Island Ave., kertė 18tos ul., Chicago.

The Golden Gate Wine & Liquor Co.

Mes turime didg daugybę wisokių Wyu, Likierų ir Cigary: mes paduoda-me geriausią taworą, pigiausios prekęs kaip wisur kitur. Nėpirk kitur, pakol ne pamatysi mūsų taworą.

Su gūdone M. Rubin, 544 Blue Island Ave., kertė 18tos ul.

Naujas Lietuwiszkas Salionas. Fel. Majausko 3301 Laurel kerte 33czius ul. Užlaiku swietla bawarka alu, ge-riusias ir senias alus, Riklas, Wyna, Likierus ir puikiusias Ciga-ras.

Prie salionu tu-rie puikę didelā salie ant mitingū.

Atleik broll pamatyti ir to wiso pabandyti.

Felixas Majauskas, 3301 Laurel st., kerte 33czius ul, CHICAGO, ILLINOIS.

Geriausis Salionas WIDURYJE MIESTO

A. J. KOWALSKI 40 La Salle Str.

Kuriamė randasi geriausis gėrimai, ir puikiusias užkandis, salionas ir szalimas, wisada yra ant stalo. Bartenderis yra lietuwys; taigi lietuwisjū, toredami koki reikalą mjeste, gali pas jį gauti roda, nes salionas randasi wisai arti korto (City Hall).

PIGIAUSIAS KROMAS Czebatu ir Czeweryku

M.W. Goodman, 593 N. Gay St. BALTIMORE, MD.

Per azialo 30 dienu turit iszapduoti wius maso stielinius taworus: kaip sal: Czebatas, Czewerykus del wyru, moterų, wailu ir kili-ling. Užtai teip iszais sumadawo ju prekas, kad wiskas pas mane dabar gali pirkti bowiek už p-erkes. Dēto atšerėjūw azialu wies aplinkini-ais ir pakystamū ir praszau atleik pamatyti, o persitirkykite kad teip pigiai, niekur nerastite, kaip pas mane.

M. W. Goodman.

E. ZANIEWSKIS. 924 33rd Street, Chicago.

Lietuwiszkas kriauczius. Užlaiko puikiusią kriaucziszka Sztorą ir geriausią padirba wisokių wirsziszkus drabūzius: siutas kiales, bruslutos ir t. t. Siuwa drapanas kuo greicziausiai, isz geriausiu gelumbių, ir už pigesnę prekę kaip perkant gatawas. Teipogi taiso ir cziystyja wisokius drabūzius. Darbā atlieka gerai, gražiai, greitai ir pigiai.

"LIETUVA"

Nedelinis Laikrasztis
Iszeina Chicagoje kas subata ir paduoda žmonėms
SWARBIAUSIAS IR TEISINGIAUSIAS ŽINIAS
isz Amerikos, Lietuvos ir wiso pasweczio.

"Lietuva" kasztuoja ant metų tik \$2. Kas abu do-larius užsimoka isz wirszaus, gawia puikę knigele, wertės 50c., dowany. Kas užsimoka \$1, gawia knigele už 25c. Knigele gali sau iszsirinkt isz mūsų katalogo kas kokią nori, kad tik nebran-gesnę per 50c. o prisišime dykai.

"Lietuva" yra labjusiai isziiplatinus po wisa Ame-rika, dėltoji biznieriams geriausiai užsimoka joje apsigarsinti.

"Lietuvos" spausituwė spausdina wisokias knigas, konstitucijas ir wisus kitus drukus: lietuwiszka, lenkiszka ir an-gliszka. Darba padaro gražiai, greitai ir pigiai, nes sawo locname name turi kuopuikiusiai įrengta wisą spausituwę.

"Lietuvos" Redakcija paduoda szifkortes ant ge-riusiu laiwų, siucziza pinigų ir Lietuwā ir wias dalis swieto. Pinigai per mus iszsiusti greicziausiai suwakszcziuja kaip isz wisų kitų agentų. Mes teipgi paduodame lotus ir napus aplink lietu-wiszka bažnyczia ir atliekame wisokius lietuwijū reikalus gerai, grei-tai ir teisingai.

Raszant j mus su bent koku reikalu, arba pinigus prisiun-cziant, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis,
924 33rd Street, CHICAGO, ILL.

Pingus sisykite registruotose gramotose arba per "money order", tai ne-kada ne prauž. Iszpirk "money order" nelaikykite jį kšzeniūje, bet tuojuas prisikite mums: siuncziant "money order", gramatą registruoti nereikia, prisikite prastoje gramotoje, nes ant jo nieks, be mus, pinigų isz pasczo ne-izsiima.

Ofisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas nuo 7tos walandos ryto iki 9 wa-karo, o nedēliomis nuo 12tos widadienio iki 6 wakaro. Chicagojezial turinti kokius reikalus, teiksia atsilankyti minėtos walandose.

"GARSAS"

AMERIKOS LIETUWIJ,

yra pigiausias nedelinis laikrasztis.
Iszeina Szenadorije kas su-bata, kasztuoja tik wie-na dolery ir 20 ct.
ant metu,

60 centu už pusmety,

TALPINA puikias istorijas ir apraszumus isz lietuwijū gywe-nimo; teipgi žinias isz Lietuvos ir wiso swieto; Garsė daugiausiai galima rasti žinių isz Amerikos apie darbus.

Jei nori žinoti kas swiete darosi; jei nori pasikaityti puikių istorijū, jei nori dasizninti apie darbus kituose miestuose—parsi-kwiesk "Garsą". Prisiusk sawo adresą, tai gausi porą nume-rių ant pažiuos už dyką.

Mus Adresas "Garsas" Publishing Co.
SHENANDOAH, PA.

W. SZYMANSKI

624 Blue Island Ave.
užlaiku didžiausią

Krautuwia Mebliu, kaip tai:
Staly, Szėpų, Lowų, Pecių, Lem-pų, Diwanų ir t. t. o parduodu wisą pigiau kaip wisi kiti szto-raj. Teipogi parduodu ir ant mēne-siniū arba nedēliniū iszmokeszių. Pamėginkit pas mane, o pamaty-site, kad daug geriau ir pigiau pirksite wisą, nē kaip kur pas kokius žydus.

N. L. PIOTROWSKI,
Adwokat asz augsttesniu sudu ir Notary Public.

Ofisas: 4 La Salle St., Rai mas 620. Gywenimas: 112 W. Division St.

Atlieka prowas wisuose suduose, iszdirba wisokias popieras—dokumentus; o labjusiai užsimia promomis už sužeidima ir užmu-szima geležinkelii, fabrikuose ir t. t. Kiekwienas turintis koki reikalą, tegul pirmiausiai pas jį rados pasiklausa.
Gali susizneket lenkiszka.

